

DOLNOŚLĄSKI
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W WAŁBRZYCHU

RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM
W 2006 ROKU

Kwiecień 2007

Wstęp

Opracowanie „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim w 2006 roku” jest kolejnym sprawozdaniem o sytuacji na rynku pracy Dolnego Śląska w układzie zawodów i specjalności, sporządzonym zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowanymi przez Departament Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej.

Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zostało podjęte w 2005 roku w świetle przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, jako jedno z zadań samorządu województwa oraz samorządów powiatów w zakresie polityki rynku pracy.

Głównym celem monitoringu jest tworzenie systemu informacyjnego o strukturze zawodowej popytu i podaży na regionalnym rynku pracy, pomocnego samorządom oraz regionalnym władzom oświatowym w okresowej korekcie poziomu oraz struktury kształcenia zawodowego w odniesieniu do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Informacje i wnioski wynikające z prowadzonego monitoringu popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodów i specjalności mają ponadto służyć do:

- poprawy i doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego poprzez dostarczanie szczegółowej informacji o zawodach najbardziej poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodach, na które zapotrzebowanie jest śladowe i stopniowo wygasające,
- inicjowania zgodnie z potrzebami rynku pracy kierunków szkoleń bezrobotnych z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeby zwiększania efektywności organizowanych szkoleń,
- efektywnego prowadzenia działań na rzecz ograniczania bezrobocia przez partnerów działających na regionalnym rynku pracy.

Raport za 2006 rok sporządzono zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi” w oparciu o dwa źródła danych:

- sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 (załącznik 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” i załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i oferty pracy”),
- wyniki badania sondażowego w szkołach ponadgimnazjalnych,
- wyniki badania sondażowego w zakładach pracy – dotyczące skali przewidywanych zwolnień i przyjęć do pracy w okresie 31. 10. 2006 – 31. 10. 2007 r w układzie dużych i średnich grup zawodów oraz zawodów i specjalności.

W analizie zawodów deficytowych i nadwyżkowych wykorzystano zarówno układ klasyfikacyjny 10 wielkich grup zawodów, 30 dużych grup zawodów (kod 2-cyfrowy) oraz 392 elementarnych grup zawodów (kod 4-cyfrowy), jak również układ według zawodów i specjalności według kodu 6-cyfrowego. Wszystkie wyżej wymienione grupy określono w „Klasyfikacji zawodów i specjalności” - wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Gospodarki z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644) w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

Zalecenia metodyczne Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej do przeprowadzania monitoringu zawodów - jako deficytowy, definiują zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast jako nadwyżkowy określa się zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

W celu zidentyfikowania liczby zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłużono się wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, który w sposób czytelny określa skalę nadwyżki liczby zgłoszonych ofert pracy w stosunku do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w okresie sprawozdawczym. Dla bardziej czytelnego określenia skali nadwyżki podaży nad popytem w danym zawodzie posłużono się wskaźnikiem, liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych przypadających na 1 zgłoszoną ofertę pracy w 2006 roku.

W oparciu o wyżej wymienione wskaźniki zidentyfikowano:

- 656 zawodów nadwyżkowych /z wyłączeniem bezrobotnych bez zawodul z przewagą napływu bezrobotnych nad liczbą zgłoszonych ofert pracy,
- 413 zawodów nadwyżkowych z napływem bezrobotnych i jednoczesnym brakiem zgłoszeń ofert pracy,
- 329 zawodów deficytowych z przewagą liczby zgłoszonych ofert pracy nad liczbą napływu bezrobotnych,
- 76 zawodów deficytowych ze zgłoszonymi ofertami pracy i brakiem napływu bezrobotnych,
- 83 zawody zrównoważone /wykazujące równowagę na rynku pracy/ gdzie relacje napływu ofert pracy do napływu bezrobotnych określone są wskaźnikiem mieszczącym się w przedziale /0,9 – 1,1/,
- 63 zawody, w których nie zidentyfikowano zarówno napływu bezrobotnych oraz napływu ofert pracy, jednocześnie w których sklasyfikowano zarejestrowanych bezrobotnych.

ROZDZIAŁ I

ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Bezrobotni pozostający w ewidencji powiatowych urzędów pracy w końcu grudnia 2006 roku zostali sklasyfikowani w 1619 zawodach *z wyłączeniem bezrobotnych bez zawodu* na 1707 jakie obejmuje Klasyfikacja Zawodów i Specjalności.

Napływ bezrobotnych zidentyfikowano w obszarze 1481 zawodów, natomiast zgłoszenia ofert pracy sklasyfikowano w 1144 zawodach.

Ranking zawodów według największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych wskazuje, że w województwie dolnośląskim notuje się dużą koncentrację bezrobocia w obszarze 200 zawodów i specjalności.

Na koniec 2006 roku 100 zawodów i specjalności, w których sklasyfikowano największą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych *z wyłączeniem bezrobotnych bez zawodu* skupiało aż 63,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Jednocześnie w tych samych 100 zawodach sklasyfikowano w 2006 roku 61,5% napływu bezrobotnych oraz 64,8% zgłoszonych ofert pracy. W kolejnych 100 zawodach na liście rankingowej sklasyfikowano wielokrotnie mniej, bo zaledwie 9,2% bezrobotnych ogółem, 9,4% napływu bezrobotnych oraz 12,2% napływu ofert pracy.

Łącznie biorąc, 200 pierwszych zawodów na liście rankingowej z największą liczbą bezrobotnych *z wyłączeniem bezrobotnych bez zawodu* obejmuje 72,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, 70,9% napływu bezrobotnych oraz 77,0% napływu ofert pracy.

W zawodach, które na liście rankingowej zajmują miejsca powyżej 200 sklasyfikowano łącznie 11,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, 12,4% napływu bezrobotnych oraz 21,2% ogółu zgłoszonych ofert pracy.

Duży odsetek w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych oraz w napływie bezrobotnych stanowi grupa osób bez zawodu (odpowiednio 15,6% i 16,7%) przy jednoczesnym śladowym udziale w liczbie zgłoszonych ofert pracy (1,8%).

Pierwszą pozycję na liście rankingowej zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zajmuje zawód sprzedawca - 15233 bezrobotnych. Na 100 pozycji plasuje się technik ochrony środowiska - 268 bezrobotnych, 200 pozycję na liście rankingowej zajmuje filolog - filologia polska - 110 bezrobotnych.

Skalę udziału w podstawowych segmentach rynku pracy, zawodów zajmujących na liście rankingowej miejsca od 1 do 500 i powyżej ilustruje poniższa tabela.

Pozycja zawodu na liście rankingowej wg największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych	Napływ bezrobotnych		Zarejestrowani bezrobotni		Napływ ofert pracy	
	Liczba bezrobotnych	% z ogółem	Liczba bezrobotnych	% z ogółem	Liczba ofert pracy	% z ogółem
1 – 100	145585	61,5	117643	63,4	63772	64,8
101 – 200	22272	9,4	17092	9,2	12026	12,2
201 – 300	11158	4,7	8058	4,3	5022	5,1
301 – 400	6167	2,6	4550	2,5	4317	4,4
401 – 500	3731	1,6	2853	1,5	2429	2,5
powyżej 500	8181	3,5	6227	3,4	9065	9,2
Bez zawodu	39493	16,7	28994	15,6	1756	1,8

W strukturze bezrobotnych w województwie dolnośląskim większość stanowią osoby posiadające zawód. Wśród 185417 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2006 roku zawód posiadało 156423 osób, tj. 84,4% ogółu zarejestrowanych, natomiast bez zawodu pozostawało 28994 osób, tj. 15,6%.

W 2006 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem zmniejszyła się o 47935 osób, tj. o 20,5%. Liczba bezrobotnych posiadających zawód zmalała o 43880 osób, tj. o 21,9%, natomiast populacja bezrobotnych bez zawodu zmniejszyła się o 4055 osób, tj. o 12,3%.

Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano prawie we wszystkich wielkich grupach zawodów, w tym największy w grupie:

- robotników przemysłowych i rzemieślników o 17406 osób, tj. o 24,9%
- pracowników usług osobistych i sprzedawców o 6638 osób, tj. o 21,0%
- pracowników przy pracach prostych o 5692 osoby, tj. o 22,6%
- techników i innego średniego personelu o 5581 osób, tj. o 17,7%

Duży spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych nie spowodował w zasadzie większych zmian w strukturze bezrobotnych według wielkich grup zawodów. %. Największy spadek udziału – z 29,0 do 28,4% dotyczył bezrobotnych reprezentujących grupę robotników przemysłowych i rzemieślników. Nieznacznie /w porównaniu do grudnia 2005 roku/ wzrost udział bezrobotnych reprezentujących grupę specjalistów – z 5,7 do 6,2%, techników i innego średniego personelu – z 13,8 do 14,0% oraz grupę rolników, ogrodników, leśników i rybaków – z 2,6 do 2,7%.

Skalę spadku bezrobocia w 2006 roku oraz strukturę zawodową bezrobotnych na koniec grudnia 2006 roku według wielkich grup zawodowych ilustruje poniższe zestawienie.

GRUPA ZAWODÓW		Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na			Struktura bezrobotnych według stanu na dzień	
		31. XII 2005 r	31. XII 2006 r	Wzrost, spadek [-]	31. XII 2005 r	31. XII 2006 r
		w liczbach bezwzględnych			w %	
OGÓŁEM		233352	185417	-47935	100,0	100,0
Bez zawodu		33049	28994	-4055	15,0	15,6
Posiadający zawód, w tym:		200303	156423	-43880	85,8	84,4
1	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	880	757	-123	0,4	0,4
2	Specjaliści	13386	11503	-1883	5,7	6,2
3	Technicy i inny średni personel	31461	25880	-5581	13,8	14,0
4	Pracownicy biurowi	9732	7288	-2444	4,2	3,9
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	31546	24908	-6638	13,6	13,4
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6285	4990	-1295	2,6	2,7
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	69990	52584	-17406	29,0	28,4
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	11696	8897	-2799	4,9	4,8
9	Pracownicy przy pracach prostych	25202	19510	-5692	10,7	10,5
10	Siły zbrojne	125	106	-19	0,06	0,06

- Strukturę bezrobotnych według zawodów kształtują dokonujące się przekształcenia w gospodarce województwa dolnośląskiego generujące zmiany w poziomie i strukturze zatrudnienia. Największy napływ do bezrobocia w 2006 roku stanowiły osoby, które przed uzyskaniem statusu bezrobotnego zatrudnione były w następujących sekcjach gospodarki:
  - przetwórstwo przemysłowe - 36215 osób /36705 osób w 2005 roku/,
  - działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna - 23150 osób /25551 osób w 2005 roku/,
  - handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocyklowych oraz artykułów użytku osobistego i domowego - 22239 osób /23476 osób w 2005 roku/,
  - budownictwo - 11970 osób /13467 osób w 2005 roku/,
  - administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne - 9972 osoby /10299 osób w 2005 roku/,
  - obsługa nieruchomości i firm, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej - 9047 osób /8796 osób w 2005 roku/.

- W wyniku dużego napływu do bezrobocia osób, które wcześniej zatrudnione były w przetwórstwie przemysłowym oraz w budownictwie, największą grupę w strukturze bezrobotnych stanowią „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. W końcu 2006 roku ta grupa zawodów obejmowała 52584 bezrobotnych, tj. 28,4% ogółu zarejestrowanych.

Bezrobotnych z grupy „robotników przemysłowych i rzemieślników” sklasyfikowano w 328 zawodach i specjalnościach /kod 6-cyfrowy/, w tym w 231 zawodach nadwyżkowych, 67 - zawodach deficytowych, 16 - zawodach zrównoważonych oraz w 14 zawodach, w których nie odnotowano napływu bezrobotnych oraz ofert pracy.

W grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” czołowe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmowały w grudniu 2006 roku następujące zawody i specjalności:

- murarze	5113 bezrobotnych	/7249 w grudniu 2005 r/
- ślusarze	4834	„ /6452 „ /
- krawcy	4090	„ /5123 „ /
- szwaczki	3459	„ /4296 „ /
- mechanicy samochodów osobowych	2070	„ /3114 „ /
- tokarze	1728	„ /2298 „ /
- piekarze	1596	„ /2118 „ /
- cukiernicy	1327	„ /1624 „ /
- malarze budowlani	1209	„ /1661 „ /
- stolarze	1103	„ /1369 „ /

Wszystkie wymienione zawody są nadwyżkowymi, w których podaż siły roboczej wielokrotnie przewyższa popyt. Spośród wyżej wymienionych zawodów szczególnie trudna sytuacja na rynku pracy dotyka krawców. W 2006 roku napływ bezrobotnych w tym zawodzie był ponad 9-krotnie większy od liczby zgłoszonych ofert pracy. Duża skala nadwyżki odnosi się również do mechaników samochodów osobowych /napływ bezrobotnych był prawie 6-krotnie większy od liczby zgłoszonych ofert pracy/. Bliska zrównoważenia jest sytuacja szwaczek – na 1 zgłoszoną ofertę pracy w tym zawodzie przypadło w analizowanym okresie 1,6 bezrobotnych. W pozostałych z wymienionych zawodów napływ bezrobotnych 3-4-krotnie przewyższał liczbę zgłoszonych ofert pracy.

- Drugą co do wielkości grupą bezrobotnych są osoby reprezentujące wielką grupę zawodów „technicy i inny średni personel”. W liczbie 25880 osób, stanowili oni w końcu 2006 roku 14,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Bezrobotnych z grupy „techników i innego średniego personelu” sklasyfikowano w 298 zawodach i specjalnościach, w tym w 204

zawodach nadwyżkowych, 68 zawodach deficytowych, 14 zawodach zrównoważonych oraz w 12 zawodach, w których nie odnotowano zarówno napływu bezrobotnych jak i napływu ofert pracy. W tej liczbie zawodów i specjalności czołowe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmowali w końcu 2006 roku:

- technicy ekonomiści	4601	bezrobotnych	/5514 w grudniu 2005 roku/		
- technicy mechanicy	2992	„	/3751	„	/
- technicy budownictwa	1522	„	/1890	„	/
- technicy rolnicy	1498	„	/1839	„	/
- pracownicy administracyjni	1094	„	/1232	„	/
- handlowcy	1081	„	/1172	„	/
- księgowi /samodzielni/	993	„	/1182	„	/
- technicy technologii odzieży	665	„	/744	„	/
- technicy żywienia i gosp. dom.	628	„	/780	„	/
- technicy elektrycy	598	„	/867	„	/

Większość z wyżej wymienionych są zawodami nadwyżkowymi, które charakteryzował w 2006 roku wielokrotnie większy napływ bezrobotnych od liczby zgłoszonych ofert pracy. Najbardziej nadwyżkowym zawodem są technicy rolnicy. Napływ bezrobotnych w tym zawodzie 188-krotnie przewyższał liczbę zgłoszonych ofert pracy. Duża skala nadwyżki odnosi się również do zawodu technik ekonomista. Na jedną zgłoszoną ofertę pracy przypadało w analizowanym okresie 28 zarejestrowanych bezrobotnych. Spośród wyżej wymienionych, do grupy zawodów deficytowych zalicza się tylko pracowników administracyjnych, w przypadku których na jednego rejestrowanego bezrobotnego przypadało 1,4 zgłoszonych ofert pracy. Zawodem wykazującym równowagę między napływem bezrobotnych a liczbą zgłoszonych ofert pracy jest księgowy samodzielny.

- Kolejną grupę zawodów pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych stanowią „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”. W końcu 2006 roku populacja bezrobotnych reprezentujących tę grupę zawodów liczyła 24908 osób, tj. 13,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Bezrobotnych z grupy „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” sklasyfikowano w 83 zawodach, w tym w 55 zawodach nadwyżkowych, 22 zawodach deficytowych, 2 zawodach zrównoważonych oraz w 4 zawodach, w których nie zidentyfikowano napływu bezrobotnych oraz napływu ofert pracy. W tej liczbie zawodów, czołowe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują:

- sprzedawcy	15233	bezrobotnych	/19397	w grudniu 2005 r /
- kucharze	3843	„	/4944	„ /
- kelnerzy	1296	„	/1637	„ /
- fryzjerzy	1215	„	/1491	„ /
- bufetowi /barmani/	545	„	/693	„ /
- pracownicy ochrony mienia i osób	494	„	/750	„ /
- kucharze małej gastronomii	371	„	/286	„ /
- opiekunki domowe	313	„	/368	„ /
- sanitariusze szpitalni	280	„	/350	„ /
- opiekunki dziecięce	190	„	/289	„ /

Spośród wyżej wymienionych zawodów dwa klasyfikują się jako zawody deficytowe, tj. pracownik ochrony mienia i osób oraz opiekunka dziecięca. Na jednego rejestrowanego bezrobotnego w tych zawodach przypadła odpowiednio liczba 1,4 oraz 1,8 zgłoszonych ofert pracy. Pozostałe wymienione zawody są nadwyżkowymi. Największe trudności z pozyskaniem oferty pracy w 2006 roku mieli bezrobotni w zawodach – sanitariusz szpitalny i kucharz małej gastronomii. Napływ bezrobotnych w zawodzie sanitariusz szpitalny był ponad 16-krotnie większy od liczby zgłoszonych ofert pracy, a w zawodzie kucharz małej gastronomii 7-krotnie większy. W wymienionym na pierwszym miejscu zawodzie sprzedawca, sklasyfikowano na koniec 2006 roku 8,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Jest to od szeregu lat najliczniej reprezentowany zawód wśród bezrobotnych. Napływ bezrobotnych w tym zawodzie ponad 2-krotnie przewyższał w 2006 roku liczbę zgłoszonych ofert pracy.

- Dużą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych obejmuje grupa zawodów – „pracownicy przy pracach prostych” . W końcu 2006 roku liczba bezrobotnych reprezentujących tę grupę zawodów liczyła 19510 osób, tj. 10,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Bezrobotnych z grupy „pracownicy przy pracach prostych” sklasyfikowano w 92 zawodach i specjalnościach, w tym w 46 zawodach nadwyżkowych, 36 zawodach deficytowych, 9 zawodach zrównoważonych oraz w 1 zawodzie, w którym nie odnotowano napływu bezrobotnych oraz zgłoszeń ofert pracy. W tej liczbie zawodów i specjalności najwyższe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują:

- sprzątaczk	3376	bezrobotnych	/4482	w grudniu 2005 r /
- robotnicy gospodarczy	2841	„	/3490	„ /
- robotnicy budowlani	2485	„	/3640	„ /
- robotnicy pomoc. w przem. przetw.	1676	„	/2128	„ /

- pomoce kuchenne	1204	„	/1532	„	/
- salowe	1007	„	/1185	„	/
- dozorczy	931	„	/1210	„	/
- robotnicy drogowi	984	„	/771	„	/
- robotnicy placowi	769	„	/1045	„	/
- pakowacze	601	„	/738	„	/

Spośród wymienionych zawodów deficytowymi są robotnicy gospodarczy, w przypadku których liczba zgłoszonych ofert pracy blisko 3-krotnie przewyższała napływ bezrobotnych oraz pakowacze - prawie 2-krotnie większa liczba zgłoszonych ofert pracy od napływu bezrobotnych. Zawodami, w których notuje się względną równowagę między napływem bezrobotnych a liczbą zgłoszonych ofert pracy są: sprzątaczkę, pomoce kuchenne i robotnicy drogowi, a do nadwyżkowych należy zaliczyć robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym, salowe, dozorców, robotników budowlanych i robotników placowych. Wymienione zawody nadwyżkowe generują długotrwałe bezrobocie. Przeciętny wskaźnik udziału osób pozostających bez pracy dłużej niż jeden rok kształtował się w tych zawodach na wysokim poziomie i wynosił ponad 75,0%, a w zawodach robotnik placowy i dozorca kształtował się na jeszcze wyższym poziomie przekraczającym 80,0%.

- „Specjaliści” stanowią wielką grupę zawodów, do których odnosi się najwyższy poziom kwalifikacji uzyskiwany na studiach wyższych zawodowych, studiach magisterskich, studiach podyplomowych i doktoranckich. Liczba bezrobotnych reprezentująca grupę „specjalistów” liczyła na koniec grudnia 2006 roku 11503 osoby tj. o 1883 mniej niż w końcu grudnia 2005 roku. Tym nie mniej, ich odsetek nadal się zwiększa. Specjaliści stanowili w grudniu 2006 roku 6,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych /5,7% w grudniu 2005 roku/.

Bezrobotnych z grupy „specjaliści” sklasyfikowano w 343 zawodach, w tym w 213 zawodach nadwyżkowych, w 93 zawodach deficytowych, 23 zawodach zrównoważonych oraz w 14 zawodach, w których nie zanotowano napływu bezrobotnych oraz zgłoszeń ofert pracy.

Najliczniej reprezentowanymi wśród bezrobotnych zawodami z grupy „specjalistów” są:

- ekonomiści	2393 bezrobotnych	/3028 w grudniu 2005 r /
- pielęgniarki	662 „	/881 „ /
- specjaliści ds. marketingu i handlu	572 „	/689 „ /
- pedagodzy	460 „	/376 „ /
- specjaliści administracji publicznej	358 „	/409 „ /
- pozostali specjal. ds. ekon. i zarząd.	275 „	/320 „ /

- politolodzy	243	„	/240	„	/
- nauczyciele przedszkola	228	„	/261	„	/
- nauczyciele nauczania początkowego	223	„	/267	„	/
- spec. ds. org. usług gastr. hotel. i turyst.	210	„	/208	„	/

Spośród wyżej wymienionych zawodów prawie wszystkie należą do grupy nadwyżkowych. Jedynie nauczyciel przedszkola jest zawodem, który charakteryzuje równowaga wielkości napływu bezrobotnych oraz napływu ofert pracy. Relacje napływu bezrobotnych do liczby zgłoszonych ofert pracy wskazują, że wśród wymienionych zawodów najbardziej nadwyżkowymi są politolodzy, specjaliści administracji publicznej i ekonomiści.

W zawodzie politolog na jedną zgłoszoną ofertę pracy przypadało w 2006 roku 128 rejestrowanych bezrobotnych. Odpowiednio 15 i 11 rejestrowanych bezrobotnych w zawodzie specjalista administracji publicznej oraz ekonomista. Pomimo tak niekorzystnie kształtujących się relacji napływu bezrobotnych oraz liczby ofert pracy w powyższych zawodach, studia z zakresu politologii, nauk ekonomicznych oraz administracyjnych cieszą się nadal dużym zainteresowaniem licznych grup młodzieży.

- Kolejną wielką grupę zawodów stanowią „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”. Na koniec 2006 roku populacja bezrobotnych reprezentująca tę grupę zawodów liczyła 8897 osób, tj. 4,8% ogółu zarejestrowanych. Bezrobotnych z grupy „operatorów i monterów maszyn i urządzeń” sklasyfikowano w 332 zawodach i specjalnościach, w tym w 219 zawodach nadwyżkowych, w 88 zawodach deficytowych, w 12 zawodach zrównoważonych oraz w 13 zawodach, w których nie zidentyfikowano napływu bezrobotnych oraz ofert pracy.

Najwyższe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują:

- kierowcy samochodu ciężarowego	932 bezrobotnych		/1341 w grudniu 2005 r /		
- kierowcy samochodu osobowego	878	„	/1359	„	/
- kierowcy ciągnika rolniczego	695	„	/863	„	/
- palacze kotłów c.o. gazowych	254	„	/339	„	/
- oper. urządz. przetw. owoc. warzyw.	210	„	/268	„	/
- operatorzy maszyn tkackich	210	„	/241	„	/
- monterzy masz. i urządz. przem.	191	„	/243	„	/
- palacz kotłów c.o. wodnych rusztowych	174	„	/215	„	/
- monterzy podzesp. i zesp. elektron.	166	„	/199	„	/
- palacze kotłów parowych	160	„	/237	„	/
- operatorzy sprzętu do robót ziemnych	159	„	/232	„	/

Są to w większości zawody nadwyżkowe, w których napływ bezrobotnych w 2006 roku był wielokrotnie wyższy od liczby zgłoszonych ofert pracy. Najbardziej nadwyżkowymi zawodami spośród wyżej wymienionych są operatorzy maszyn tkackich oraz operatorzy urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego, w których napływ bezrobotnych był odpowiednio 162-krotnie i 26-krotnie większy od liczby zgłoszonych ofert pracy.

Zawodami deficytowymi, w których liczba zgłoszonych ofert pracy była odpowiednio 5-krotnie oraz 3-krotnie większa od napływu bezrobotnych są monterzy podzespołów i zespołów elektronicznych oraz monterzy maszyn i urządzeń przemysłowych. Zawodem o niskim wskaźniku deficytu są kierowcy samochodu ciężarowego. Na jednego rejestrowanego bezrobotnego przypadało 1,3 oferty pracy.

- Kolejne miejsce w rankingu pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmuje wielka grupa zawodów „pracownicy biurowi”. W końcu grudnia 2006 roku liczba bezrobotnych z grupy „pracownicy biurowi” wynosiła 7288 osób, tj. 3,9% ogółu zarejestrowanych.

Bezrobotnych z grupy zawodów „pracownicy biurowi” sklasyfikowano w 61 zawodach i specjalnościach, w tym w 38 zawodach nadwyżkowych, 18 zawodach deficytowych, w 4 zawodach zrównoważonych oraz w 1 zawodzie, w którym nie zanotowano napływu bezrobotnych oraz zgłoszeń ofert pracy. W tej liczbie zawodów najwyższe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują:

- pracownicy biurowi	2532	bezrobotnych	/3527 w grudniu 2005 r /
- magazynierzy	1536	„	/2038 „ /
- kasjerzy handlowi	359	„	/500 „ /
- sekretarki	332	„	/506 „ /
- asystenci rachunkowości	281	„	/343 „ /
- telefonistki	202	„	/251 „ /
- pozost. prac. ds. finansowo-stat.	193	„	/279 „ /
- recepcjoniści	183	„	/187 „ /
- doręczyciele pocztowi	180	„	/222 „ /
- pozost. prac. obsługi biurowej	117	„	/194 „ /

Spośród wyżej wymienionych, jako zawody deficytowe sklasyfikowano:

- pracowników biurowych, w przypadku których liczba zgłoszonych ofert pracy była ponad 2-krotnie większa od napływu bezrobotnych,
- kasjerów handlowych /1,4 oferty pracy na 1 rejestrowanego bezrobotnego/,
oraz recepcjonistów / 1,3 oferty pracy na 1 rejestrowanego bezrobotnego/.

Jako najbardziej nadwyżkowe zawody z grupy „pracownicy biurowi” sklasyfikowano pozostałych pracowników do spraw finansowo-statystycznych, w których napływ bezrobotnych ponad 6-krotnie przewyższał liczbę zgłoszonych ofert pracy oraz asystentów rachunkowości /ponad 3-krotnie większy napływ bezrobotnych od liczby zgłoszonych ofert pracy/.

- Bezrobotni w liczbie 5383 osób reprezentujący wielką grupę zawodów „Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” stanowili w końcu grudnia 2006 roku 2,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Sklasyfikowano ich w 41 zawodach i specjalnościach, w tym w 34 zawodach nadwyżkowych, w 4 zawodach deficytowych, w 1 zawodzie zrównoważonym oraz w 2, w których nie zanotowano napływu bezrobotnych oraz zgłoszeń ofert pracy. Czołowe miejsca na liście rankingowej pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych zajmują następujące zawody i specjalności:

- rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	800 osób	/877 w grudniu 2005 r /
- robotnicy leśni	743 „	/987 „ /
- ogrodnicy terenów zieleni	623 „	/757 „ /
- pozostali rolnicy produkcji roślinnej	575 „	/748 „ /
- poz. ogrodnicy prod. warzyw, kwiatów i pokrewni	416 „	/614 „ /
- rolnicy pracujący na własne potrzeby	383 „	/492 „ /
- poz. hodow. zwierząt i pokrewni	354 „	/466 „ /
- rolnicy upraw polowych	272 „	/332 „ /
- drwale	235 „	/283 „ /
- rolnicy upraw mieszanych	227 „	/276 „ /

Wszystkie wymienione zawody są nadwyżkowymi, w których napływ bezrobotnych w 2006 roku przewyższał znacznie liczbę zgłoszonych ofert pracy. Najbardziej nadwyżkowym jest zawód – rolnik pracujący na własne potrzeby, na który nie zgłoszono żadnego zapotrzebowania przy jednoczesnym napływie 326 bezrobotnych. Dużą skalę nadwyżki zanotowano w zawodach:

- rolnik upraw mieszanych /przy napływie 199 bezrobotnych zgłoszono jedynie 1 ofertę pracy/,
  - pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni /na 1 zgłoszoną ofertę pracy przypadało 52 rejestrowanych bezrobotnych/,
  - rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej /napływ bezrobotnych był ponad 30-krotnie większy od liczby zgłoszonych ofert pracy/.
- Bezrobotnych reprezentujących wielką grupę zawodów „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – sklasyfikowano w 38 zawodach, w tym w 25 zawodach

nadwyżkowych, w 9 zawodach deficytowych, w 2 zawodach zrównoważonych oraz 2 zawodach, w których nie zanotowano napływu bezrobotnych oraz napływu ofert pracy. Na koniec grudnia 2006 roku reprezentowało tę grupę zawodową 757 bezrobotnych, tj. 0,4% ogółu zarejestrowanych, w tym 128 bezrobotnych posiadało zawód – kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym.

- Grupę zawodową „siły zbrojne” reprezentowało w końcu grudnia 2006 roku zaledwie 106 bezrobotnych sklasyfikowanych w 4 zawodach nadwyżkowych.

Analiza bezrobocia według zawodów wskazuje, że czołowe miejsca w rankingu zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zajmują głównie zawody nadwyżkowe. Odnosi się do nich w większości drugi i trzeci poziom kwalifikacji zawodowych określony przez „Klasyfikację Zawodów i Specjalności” – uzyskiwany zwłaszcza w zasadniczych szkołach zawodowych, technikach, szkołach policealnych oraz liceach profilowanych. Kwalifikacje te związane są z zatrudnieniem na stanowiskach robotniczych oraz przy pracach prostych, przede wszystkim w przemyśle, budownictwie i w sektorze usługowym.

Z analizy bezrobocia według zawodów wynika między innymi, że do najliczniejszych grup zarejestrowanych bezrobotnych należą technicy, zwłaszcza z wykształceniem ekonomicznym, mechanicznym, budowlanym i rolniczym. Są to zawody, w których napływ bezrobotnych wielokrotnie przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy. Nie zmienia to faktu, iż nadal te kierunki kształcenia są popularne wśród młodzieży, dotyczy to głównie zawodu technika ekonomisty, który należy zarazem do najbardziej sfeminizowanych.

ROZDZIAŁ II

ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW /GRUP ZAWODÓW/

W 2006 roku do powiatowych urzędów pracy województwa dolnośląskiego wpłynęło 98387 ofert pracy, tj. o 21191 więcej niż w 2005 roku. Liczba pozyskanych ofert pracy nie pokrywała zapotrzebowania wynikającego z napływu do bezrobocia. Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych ponad 2-krotnie przewyższała liczbę ofert zatrudnienia zgłoszonych przez pracodawców.

Najwięcej ofert pracy w 2006 roku zgłosili pracodawcy reprezentujący następujące sekcje gospodarki:

- przetwórstwo przemysłowe	22471	/ 14220 w 2005 roku/
- administracja publiczna i obrona narodowa,		

obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne	14905	/ 9602	„	/
- handel hurtowy i detaliczny , naprawa pojazdów samochodowych, motocyklowych oraz artykułów użytku osobistego i domowego	14580	/ 14400	„	/
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem dział. gospodarczej	10554	/ 7153	„	/
- budownictwo	8564	/ 6973	„	/
- działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	6944	/ 4419	„	/
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4555	/ 4201	„	/

W analizowanym okresie pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy:

45334 oferty zatrudnienia w zawodach deficytowych, tj. 46,1% z liczby ogółem zgłoszonych ofert pracy/				
42938 ofert pracy w zawodach nadwyżkowych	/tj. 43,6%	„	/	
8359 ofert pracy w zawodach zrównoważonych	/tj. 8,5%	„	/	

Ponadto pracodawcy zgłosili 1756 ofert zatrudnienia /1,8% z liczby ogółem/ dla bezrobotnych bez zawodu.

W zawodach deficytowych liczba zgłoszonych ofert pracy w 2006 roku była ponad 2-krotnie większa od liczby rejestrowanych bezrobotnych /blisko 2-krotnie większa w 2005 roku/. W zawodach nadwyżkowych napływ bezrobotnych był prawie 4-krotnie większy od liczby zgłoszonych ofert pracy /w 2005 roku ponad 5-krotnie większy/.

Struktura ofert pracy zgłoszonych w analizowanym okresie do powiatowych urzędów pracy /podobnie jak w roku poprzednim/ była zdominowana przez zawody wymagające stosunkowo niskich kwalifikacji, do których odnosi się co najwyżej średni poziom wykształcenia.

Największe zapotrzebowanie zgłosili pracodawcy na pracowników reprezentujących zawody z grupy „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” - 22162 oferty zatrudnienia, tj. 22,5% ogółu zgłoszonych w 2006 roku.

Drugie co do liczebności zapotrzebowanie dotyczyło zawodów z grupy „pracownicy przy pracach prostych” - 21216 ofert pracy, tj. 21,6% ogółu zgłoszonych w analizowanym okresie.

Trzecią grupę pod względem największej liczby zgłoszonych ofert pracy stanowiły zawody z grupy „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 12858 ofert zatrudnienia, tj. 13,1% ogółu zgłoszonych. Liczbę ofert pracy wynoszącą blisko 12,0 tys. zgłosili pracodawcy w zawodach z grupy „pracownicy biurowi”.

Zapotrzebowanie na zawody z grupy „technicy i inny średni personel” wynosiło 10376 ofert pracy, na zawody z grupy „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – pracodawcy zgłosili 10418 ofert pracy, na zawody z grupy „specjaliści” – 5949 ofert pracy, a na zawody z grupy „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” zgłoszono zaledwie 1161 ofert pracy.

Porównanie napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w 2006 roku w zawodach nadwyżkowych i deficytowych według wielkich grup zawodów ilustruje poniższa tabela.

Nazwa grupy wielkiej	Zawody nadwyżkowe		Zawody deficytowe	
	Napływ bezrobotnych	Liczba zgłoszonych ofert pracy	Napływ bezrobotnych	Liczba zgłoszonych ofert pracy
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	534	207	171	254
Specjaliści	20465	3598	950	1963
Technicy i inny średni personel	36923	3487	3207	5621
Pracownicy biurowi	1896	684	6357	10960
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	26644	10661	1288	2163
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, i rybacy	4341	1115	14	31
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	61279	16224	1693	4092
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	6602	1814	3292	8510
Pracownicy przy pracach prostych	8289	5148	4368	11561
Siły zbrojne	226	0	0	0
Bezrobotni bez zawodu	39493	1756	x	x

Oferty pracy w grupie zawodów deficytowych.

Na ogólną liczbę 45334 ofert pracy zgłoszonych w zawodach deficytowych najwięcej ofert zatrudnienia skierowano dla bezrobotnych reprezentujących następujące grupy zawodów:

- „pracownicy przy pracach prostych” - 11561 ofert zatrudnienia, co stanowiło 25,5% ogółu ofert w zawodach deficytowych. W tej grupie zawodów deficytowych liczba zgłoszonych ofert pracy była 2,6-krotnie większa od napływu bezrobotnych. Największe zapotrzebowanie pracodawcy zgłosili na robotników gospodarczych – 7137 ofert pracy oraz pakowaczy 1163 oferty zatrudnienia.
- „pracownicy biurowi” – 10960 ofert zatrudnienia, tj. 24,2% ogółu ofert w zawodach deficytowych. Liczba zgłoszonych ofert zatrudnienia była blisko 2-krotnie większa od liczby rejestrowanych bezrobotnych. Największe zapotrzebowanie pracodawcy zgłosili

na pracowników biurowych – 6908 ofert pracy oraz magazynierów – 1867 ofert zatrudnienia.

- „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – 8510 ofert zatrudnienia, tj. 18,8% ogółu ofert w zawodach deficytowych. Napływ ofert pracy był 2,6-krotnie większy od napływu bezrobotnych. Największą liczbę ofert pracy pracodawcy zgłosili dla kierowców samochodu ciężarowego /1503/ oraz dla monterów podzespołów i zespołów elektronicznych /1123/.
- „technicy i inny średni personel” – 5685 ofert zatrudnienia, tj. 12,5% ogółu ofert w zawodach deficytowych. Przeciętnie na 1 zgłoszoną ofertę pracy przypadało 1,8 rejestrowanych bezrobotnych. Najwięcej ofert pracy skierowano dla pracowników administracyjnych – 2672 oraz przedstawicieli handlowych - 769.
- „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 4092 oferty zatrudnienia, tj. 9,0% ogółu zgłoszonych ofert pracy w zawodach deficytowych. Napływ ofert pracy był 2,4-krotnie większy od napływu bezrobotnych. Największą liczbę ofert pracy zgłoszono dla brukarzy /425/ oraz kamieniarzy /355/.

Najmniej ofert zatrudnienia w zawodach deficytowych skierowano dla bezrobotnych reprezentujących następujące grupy zawodów:

- „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 2163 oferty zatrudnienia, co stanowiło 4,8% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodach deficytowych. Na 1 rejestrowanego bezrobotnego przypadało statystycznie 1,7 oferty pracy. Najwięcej ofert /1266/ zgłoszono dla pracowników ochrony mienia i osób oraz dla opiekunek dziecięcych /381/.
- „specjaliści” - 2078 oferty pracy, tj. 4,6% ogółu zgłoszonych ofert w zawodach deficytowych. Liczba zgłoszonych ofert pracy była ponad 2-krotnie większa od napływu bezrobotnych. Zawodami deficytowymi, na które zgłoszono największe zapotrzebowanie są nauczyciele języka obcego /337 ofert pracy/ oraz wychowawcy w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych /229 ofert pracy/.
- „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – zaledwie 31 ofert pracy w zawodach deficytowych, przy jednoczesnym napływie 14 bezrobotnych.
- zapotrzebowanie zgłoszone na pracowników w zawodach z grupy „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” wynosiło 254 ofert zatrudnienia przy jednoczesnym napływie bezrobotnych wynoszącym 171 osób.

W zawodach deficytowych daje się zauważyć dużą koncentrację zgłoszonego zapotrzebowania na pracowników w obrębie kilku zawodów i specjalności. Zaledwie trzy zawody /na ogólną liczbę 405/ skupiało aż 36,9% ogółu zgłoszonych ofert pracy w zawodach deficytowych. Są to następujące zawody i specjalności:

- robotnik gospodarczy 7137 ofert pracy, tj. 15,7% zgłoszonych ofert
- pracownik biurowy 6908 „ „ tj. 15,2% „ „
- pracownik administracyjny 2672 „ „ tj. 5,9%

Kolejnych siedem zawodów z największą liczbą zgłoszonych ofert pracy objęło 18,8% zapotrzebowania na pracowników w zawodach deficytowych.

Oferty pracy w grupie zawodów nadwyżkowych.

Na ogólną liczbę 42938 ofert pracy zgłoszonych w zawodach nadwyżkowych, najwięcej ofert zatrudnienia skierowano w 2006 roku dla bezrobotnych reprezentujących następujące grupy zawodów:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 16224 ofert pracy, co stanowiło 37,8% ogólnej liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia w zawodach nadwyżkowych. W tej liczbie najwięcej ofert skierowanych było dla:

- murarzy	2114	/przy napływie 5933 bezrobotnych/
- szwaczek	2112	/ „ 3478 /
- ślusarzy	1367	/ „ 6261/
- stolarzy	759	/ „ 1887/
i mech. sam. osobowych	661	/ „ 3840/

- „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 10661 ofert pracy, tj. 24,8% ogólnej liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia w zawodach nadwyżkowych. Najwięcej ofert zgłoszono dla:

- sprzedawców	7711	/przy napływie 16841 bezrobotnych/
- kucharzy	862	/ „ 4030/
- kelnerów	599	/ „ 1344/
- fryzjerów	520	/ „ 1588/
i bufetowych	292	/ „ 566/

- „pracownicy przy pracach prostych” – 5148 ofert zatrudnienia, tj. 12,0% napływu ofert pracy w zawodach nadwyżkowych. Najwięcej ofert skierowano dla:

- robotników budowlanych	2230	/przy napływie 2980 bezrobotnych/
- robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym	1170	/ „ 1309/

- robotników placowych	414	/	„	641/
- dozorców	312	/	„	612/
i kopaczy	194	/	„	234/

- „specjaliści” - 3598 ofert zatrudnienia, tj. 8,4% ogólnej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodach nadwyżkowych.

Najwięcej ofert adresowanych było dla:

- spec. ds. marketingu i handlu	420	/przy napływie 1062 bezrobotnych/
- ekonomistów	351	/ „ 3850/
- pielęgniarek	258	/ „ 764/
i fizjoterapeutów	170	/ „ 358/

- „technicy i inny średni personel” – 3487 ofert pracy, tj. 8,1% ogólnej liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia w zawodach nadwyżkowych. Najwięcej ofert w tej grupie zawodów nadwyżkowych pracodawcy zgłosili dla:

- techników handlowców	411	/przy napływie 2548 bezrobotnych/
- techników mechaników	345	/ „ 5326/
- techników ekonomistów	269	/ „ 7527/
- techników budownictwa	225	/ „ 2253/
- techników informatyków	225	/ „ 1100/

- Zapotrzebowanie zgłoszone w zawodach nadwyżkowych reprezentujących pozostałe wielkie grupy zawodów było znacznie mniejsze i wynosiło:

- w grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” - 1814 ofert pracy, w tym najwięcej adresowanych dla:

- kierowców samochodu osobowego	635	/przy napływie 1025 bezrobotnych/
- operatorów sprzętu do robót ziemnych	143	/ „ 171/

Zapotrzebowanie zgłoszone w zawodach nadwyżkowych z grupy „pracownicy biurowi” wynosiło 684 oferty pracy, w grupie „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” 1115 ofert zatrudnienia, a w grupie „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” 207 ofert pracy.

W zawodach nadwyżkowych podobnie jak w deficytowych występuje duża koncentracja zgłoszonego zapotrzebowania na pracowników w obrębie kilku zawodów i specjalności.

Spośród 656 zawodów nadwyżkowych, w których napływowi bezrobotnych towarzyszyły zgłoszenia ofert pracy, zaledwie pięć zawodów skupiało aż 36,2% ogółu napływu ofert zatrudnienia w zawodach nadwyżkowych. Są to następujące zawody:

sprzedawca	7711 ofert zatrudnienia /18,0%/
robotnik budowlany	2230 „ /5,2%/
murarz	2114 „ /4,9%/
szwaczka	2112 „ /4,9%/
ślusarz	1367 „ /3,2%/

Kolejnych pięć zawodów z największą liczbą zgłoszonych ofert pracy objęło już tylko 9,5% zapotrzebowania na pracowników w zawodach deficytowych.

Oferty pracy w zawodach zrównoważonych /wykazujących równowagę na rynku pracy/.

W zawodach zrównoważonych */w których liczba zgłoszonych ofert pracy równoważy się z napływem bezrobotnych/* pracodawcy zgłosili w 2006 roku 8359 ofert pracy. Największe zapotrzebowanie wystąpiło na zawody z trzech wielkich grup zawodów, tj.

- „pracownicy przy pracach prostych” - 4507 ofert pracy, co stanowiło 53,9% ogółu zgłoszonych ofert pracy w zawodach zrównoważonych,
- „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 1846 ofert pracy (22,1% ogółu zgłoszonych ofert w zawodach zrównoważonych),
- „technicy i inny średni personel” – 1268 ofert pracy (15,2% ogółu zgłoszonych ofert w zawodach zrównoważonych).

Zawodami z grupy „pracownicy przy pracach prostych” w których zanotowano największy napływ ofert pracy są sprzątaczkę – 2217 ofert zatrudnienia, pomoce kuchenne – 899 ofert pracy oraz robotnicy drogowi – 756 ofert pracy.

Z grupy „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, zawodami w których zanotowano największą liczbę zgłoszonych ofert pracy są cieśle – 638 ofert, spawacze ręczni gazowi – 587 ofert pracy, spawacze ręczni łukiem elektrycznym – 209 ofert zatrudnienia oraz melioranci – 203 zgłoszone oferty pracy.

W grupie „technicy i inny średni personel”, zawodami w których zanotowano największą liczbę zgłoszonych ofert pracy są księgowi (samodzielni) – 783 oferty zatrudnienia, kontrolerzy jakości wyrobów /artykuły przemysłowe/ – 229 ofert pracy oraz operatorzy sprzętu komputerowego – 72 oferty.

Szansa uzyskania oferty pracy.

Szansę uzyskania oferty pracy w danym zawodzie określa tzw. „wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie” – który stanowi relację średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w określonym okresie sprawozdawczym będących w dyspozycji urzędu pracy

w odniesieniu do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym zawodzie w tym samym okresie.

Obliczony w taki sposób wskaźnik informuje, w jakim zawodzie istnieje największa szansa znalezienia propozycji pracy. Wskaźnik równy „1” oznacza, że przeciętnie na każdego zarejestrowanego bezrobotnego w danym zawodzie przypada oferta pracy. Wskaźnik osiągający wartość większą niż „1” oznacza nadwyżkę ofert nad bezrobotnymi, natomiast wskaźnik poniżej „1” oznacza brak wolnych miejsc pracy w danym zawodzie. Im „wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie” jest niższy, oznacza to mniejszą szansę znalezienia pracy.

Ranking elementarnych grup zawodów /kod czterocyfrowy/ uszeregowany od najniższego do najwyższego wskaźnika wskazuje, że w województwie dolnośląskim najbliższe szansy uzyskania oferty pracy w 2006 roku byli bezrobotni reprezentujący następujące elementarne grupy bezrobotnych /z 392 objętych Klasyfikacją Zawodów i Specjalności/. Są to:

- modelki, modele i pokrewni	2,8333
- operatorzy maszyn do szycia	1,5500
- operatorzy zautomatyzowanych i zrobotyzowanych linii produkcyjnych w przemyśle elektromaszynowym	1,4074
- rzeczoznawcy, taksatorzy i licytatorzy	1,2222
- operatorzy robotów i manipulatorów przemysłowych	1,1111
- asystenci do spraw organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej	1,0000
- urzędnicy do spraw podatków	1,0000

ROZDZIAŁ III

ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Zalecenia metodyczne do przeprowadzania monitoringu zawodów - jako deficytowy, definiują zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast jako nadwyżkowy definiują zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Podstawowym miernikiem określającym zawody deficytowe i nadwyżkowe oraz zawody zrównoważone jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów – wyrażony ilorazem średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłoszonych w okresie sprawozdawczym oraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych /napływu/ w danym zawodzie w takim samym okresie.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku mniejszym od 0,9 określa się jako zawody nadwyżkowe, o wskaźniku większym lub równym 0,9 i mniejszym lub równym 1,1 to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy), o wskaźniku większym niż 1,1 określa się jako zawody deficytowe.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, w 2006 roku zidentyfikowano w województwie dolnośląskim:

- 329 zawodów deficytowych – w przypadku których, iloraz napływu ofert pracy do napływu bezrobotnych wyraża się wskaźnikiem większym niż 1,1
- 76 zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest maksymalny (MAX), co oznacza, że w 2006 roku napływowi ofert pracy w danym zawodzie nie towarzyszył napływ bezrobotnych,
- 83 zawody zrównoważone (wykazujących równowagę na rynku pracy) – w przypadku których, relacje napływu ofert pracy do napływu bezrobotnych wyrażają się wskaźnikiem w przedziale 0,9 – 1,1
- 1069 zawodów nadwyżkowych /z wyłączeniem grupy bez zawodu/ - o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów mniejszym od 0,9 /w tym: 656 zawodów nadwyżkowych o wskaźniku większym od zera i mniejszym od 0,9, tj. takich na które pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie oraz 413 zawodów nadwyżkowych o wskaźniku równym zera i nie przekraczającym zera, co oznacza, że napływowi bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy.
- W 2006 roku zawody deficytowe skupiały 9,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, 9,0% napływu bezrobotnych oraz 46,1% napływu ofert pracy.
- W zawodach nadwyżkowych /z wyłączeniem grupy bez zawodu/ sklasyfikowano 69,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, ponadto zawody nadwyżkowe objęły 70,7% napływu bezrobotnych oraz 43,6% napływu ofert pracy.
- W zawodach zrównoważonych sklasyfikowano 5,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, 3,6% napływu bezrobotnych oraz 8,5% napływu ofert pracy.
- Liczną grupę nadwyżkową na rynku pracy stanowią bezrobotni bez zawodu. Stanowili oni w omawianym okresie 15,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, 16,7% napływu bezrobotnych oraz 1,8% napływu ofert pracy.

Udział zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych w podstawowych segmentach rynku pracy, w 2005 i 2006 roku ilustruje poniższa tabela.

Wyszczególnienie		Zawody nadwyżkowe	Zawody deficytowe	Zawody zrównoważone	Bez zawodu
% udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych	2005	77,0	6,3	2,5	14,2
	2006	69,8	9,5	5,0	15,6
% udziału w napływie bezrobotnych	2005	77,8	6,3	2,4	13,6
	2006	70,7	9,0	3,6	16,7
% udziału w napływie ofert pracy	2005	54,3	34,1	7,7	3,9
	2006	43,6	46,1	8,5	1,8

Powyższe dane wskazują na stopniowy wzrost udziału na rynku pracy zawodów deficytowych oraz zawodów zrównoważonych przy jednoczesnym spadku udziału zawodów nadwyżkowych.

Zawody deficytowe.

W 2006 roku zidentyfikowano łącznie 405 zawodów deficytowych tj. o 88 więcej niż w 2005 roku. Wzrost liczby zawodów deficytowych jest w dużej mierze wynikiem zmian jakie zachodzą na rynku pracy województwa dolnośląskiego. W 2006 roku zanotowano zarówno duży spadek napływu bezrobotnych, wzrost liczby zgłoszonych ofert pracy oraz największy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród 405 zawodów deficytowych, zidentyfikowano:

- 93 zawody deficytowe z grupy „specjaliści”, w których sklasyfikowano na koniec grudnia 2006 roku 591 zarejestrowanych bezrobotnych, zanotowano ponadto napływ 950 bezrobotnych oraz napływ 2078 ofert pracy.
- 88 zawodów deficytowych w grupie „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, w których sklasyfikowano odpowiednio 2534 zarejestrowanych bezrobotnych, 8510 zgłoszonych ofert pracy, zanotowano ponadto napływ 3292 bezrobotnych.
- 68 zawodów deficytowych w grupie „technicy i inny średni personel” – odpowiednio 2020 zarejestrowanych bezrobotnych, 5685 zgłoszonych ofert pracy oraz napływ bezrobotnych wynoszący 3207 osób.
- 67 zawodów deficytowych w grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – odpowiednio 1451 zarejestrowanych bezrobotnych, 4092 zgłoszone oferty pracy oraz napływ bezrobotnych w liczbie 1693 osób,

- 36 zawodów deficytowych w grupie „pracownicy przy pracach prostych” – sklasyfikowano w nich 4732 zarejestrowanych bezrobotnych, 11561 zgłoszonych ofert pracy oraz napływ bezrobotnych w liczbie 4368 osób,
- 22 zawody deficytowe w grupie „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 819 zarejestrowanych bezrobotnych, 2163 zgłoszone oferty pracy oraz napływ bezrobotnych w liczbie 1288 osób,
- 18 zawodów deficytowych w grupie „pracownicy biurowi” – sklasyfikowano w nich 5325 zarejestrowanych bezrobotnych, 10960 zgłoszonych ofert pracy oraz napływ bezrobotnych w liczbie 6357 osób,
- 9 zawodów deficytowych w grupie „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – odpowiednio: 184 zarejestrowanych bezrobotnych, 254 zgłoszone oferty pracy, 171 osób – napływ bezrobotnych,
- 4 zawody deficytowe w grupie „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – odpowiednio: 19 – zarejestrowanych bezrobotnych, 31 zgłoszonych ofert pracy, napływ bezrobotnych - 14 osób.

W rankingu zawodów deficytowych, najwyższym wskaźnikiem deficytu określonym przez liczbę zgłoszonych ofert pracy przypadających na 1 rejestrowanego bezrobotnego w 2006 roku charakteryzowały się następujące zawody:

▪ operator maszyn tapicerskich	70,0	ofert na 1 bezrobotnego,
▪ pozostali urzędnicy do spraw podatków -	62,0	„ „
▪ statysta	35,0	„ „
▪ rzeczoznawca	33,0	„ „
▪ florysta	26,0	„ „
▪ sortowacz surowców wtórnych	25,7	„ „
▪ operator masz. i urz. do prod. łożysk tocznych	23,5	„ „
▪ nauczyciel przyrody w szkole podstawowej	22,5	„ „
▪ poz. oper. masz. do prod. wyrob. z tworz. szt.	20,5	„ „
▪ telemarketer	19,9	„ „
▪ ustawiacz maszyn do obróbki drewna	17,0	„ „
▪ urzędnik ubezpieczeń społecznych	14,5	„ „
▪ asystent kierownika produkcji	14,0	„ „
▪ poz. robot. bud. robót wykończ. i pokrewni	14,0	„ „

▪ operator maszyn do szycia	13,3	"	"
▪ poz. kompozytorzy, artyści, muzycy i śpiewacy	13,0	"	"
▪ poz. pośrednicy ubezpieczeniowi	13,0	"	"
▪ aparatowy produkcji octu	13,0	"	"
▪ operatorzy zautomat. i zrobotyzowanych linii produkcyjnych w przem. elektromasz.	12,7	"	"
▪ nauczyciel techniki w szkole podstawowej	12,0	"	"
▪ nauczyciel muzyki w szkole podstawowej	10,5	"	"
▪ nauczyciel psycholog	10,0	"	"
▪ pomocniczy robotnik polowy	9,5	"	"
▪ naucz. przewlekle chorych i niepełn. ruchowo	9,0	"	"
▪ poz. robotnicy budownictwa wodnego i pokr.	9,0	"	"
▪ monter rusztowań	8,7	"	"
▪ prac. pomoc. obsługi hotelowej	8,7	"	"
▪ nauczyciel instruktor	8,0	"	"
▪ organizator obsł. sprzedaży internetowej	8,0	"	"
▪ pozostali spawacze i pokrewni	7,7	"	"
▪ robotnik rozbiórki budowli	7,5	"	"
▪ glazurnik	7,4	"	"
▪ parkieciarz	7,0	"	"
▪ wiertacz drewna	7,0	"	"
▪ dostawca potraw	7,0	"	"

Wszystkie wyżej wymienione zawody deficytowe charakteryzuje niewielka liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz mały napływ bezrobotnych, przy jednoczesnym wielokrotnie większym napływie ofert pracy.

W wymienionych wyżej zawodach deficytowych /w liczbie 35/ napływ bezrobotnych wyniósł zaledwie 240 bezrobotnych, liczba zarejestrowanych w końcu grudnia 2006 roku wynosiła 185 osób, natomiast zapotrzebowanie zgłoszone przez pracodawców było wielokrotnie większe i wynosiło 3121 ofert zatrudnienia.

Dla przykładu w zawodzie o najwyższym wskaźniku deficytu /operator maszyn tapicerskich/ w 2006 roku zarejestrował się zaledwie 1 bezrobotny, a jednocześnie zanotowano napływ 70 ofert pracy. Ponadto należy dodać, że w końcu grudnia 2006 roku nie zidentyfikowano w rejestrze bezrobotnych osób posiadających zawód operatora maszyn tapicerskich.

Największą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych sklasyfikowano w końcu grudnia 2006 roku w następujących zawodach deficytowych:

- robotnik gospodarczy	2841	zarejestrowanych	bezrobotnych
- pracownik biurowy	2532	"	"
- magazynier	1536	"	"
- pracownik administracyjny	1094	"	"
- kierowca samochodu ciężarowego	932	"	"
- pakowacz	601	"	"
- pracownik ochrony mienia i osób	494	"	"
- przedstawiciel handlowy	381	"	"
- kasjer handlowy	359	"	"

Są to zawody deficytowe charakteryzujące się niskim wskaźnikiem deficytu, w których na 1 zarejestrowanego bezrobotnego w 2006 roku przypadało przeciętnie od 1,14 do 2,81 zgłoszonych ofert pracy.

Deficyt zawodów według dużych oraz elementarnych grup zawodów.

Spośród 381 elementarnych grup zawodów /kod 4-cyfrowy/ w których sklasyfikowano bezrobotnych wyodrębniono 95 elementarne deficytowe grupy zawodów. Największym wskaźnikiem deficytu charakteryzują się:

- rzeczoznawcy, taksatorzy i licytatorzy – 16,5 zgłoszonych ofert pracy przypadających na 1 zarejestrowanego bezrobotnego w 2006 roku,
- modelki, modele i pokrewni – 15,3 oferty pracy " " "
- operatorzy maszyn do szycia – 13,3 " " "
- operatorzy zautomatyzowanych i zrobotyzowanych linii produkcyjnych w przemyśle elektromaszynowym – 12,7 " " "
- urzędnicy do spraw podatków – 10,1 " " "
- operatorzy maszyn do produkcji obuwia – 9,7 " " "
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych – 8,4 " "
- urzędnicy do spraw przyznawania zasiłków – 7,3 " " "
- monterzy wyrobów złożonych – 6,7 " " "
- maszyniści maszyn introligatorskich – 6,7 " " "
- pośrednicy handlowi – 5,0 " " "
- nauczyciele szkół specjalnych – 4,8 " " "
- asystenci do spraw organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej – 4,7 " "
- kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w przemyśle przetwórczym – 4,7 " " "
- domokrażcy i sprzedawcy na telefon – 4,5 " " "

- operatorzy wprowadzania danych – 4,3 „ „ „
- archiwiści i muzealnicy – 4,3 „ „ „
- kierownicy działów reklamy, promocji i pokrewnych – 4,0 „ „ „
- prezenterzy, inspicjenci i pokrewni – 3,8 „ „ „
- czyściciele butów i inni świadczący usługi na ulicach – 3,5 „ „ „
- monterzy wyrobów z drewna – 3,0 „ „ „
- monterzy mechatronicy – 3,0 „ „ „
- myjący pojazdy i szyby – 2,9 „ „ „
- kodowacze i korektorzy – 2,8 „ „ „
- robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni – 2,7 „ „ „
- gospodarze budynków – 2,7 „ „ „
- monterzy sprzętu elektronicznego – 2,7 „ „ „
- strażnicy w zakładach dla nieletnich – 2,6 „ „ „
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna – 2,6 „ „ „
- monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych – 2,6 „ „ „

Analiza najwyższych wskaźników deficytu w układzie grup elementarnych w poszczególnych powiatach wskazuje, że najczęściej najwyższe wskaźniki deficytu odnoszą się do takich grup zawodów jak: gospodarze budynków, robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni, tynkarze i pokrewni, posadzkarze i pokrewni oraz pracownicy bibliotek i informacji naukowej.

Najwięcej elementarnych deficytowych grup zawodów wyodrębniono w powiatach:

- wrocławskim-grodzkim	110	/	na ogólną liczbę 347 elementarnych grup, w których sklasyfikowano bezrobotnych/
- wałbrzyskim	92	/	„ „ 330 /
- oleśnickim	84	/	„ „ 282 /
- bolesławieckim	92	/	„ „ 275 /
- legnickim-grodzkim	85	/	„ „ 292 /

Najmniej elementarnych deficytowych grup zawodów zidentyfikowano w następujących

powiatach:	trzebnickim	14	/	„	269 /
	jeleniogórskim-ziemskim	16	/	„	245 /
	legnickim-ziemskim	30	/	„	234 /
	strzelińskim	31	/	„	231 /

Powyższe dane wskazują, że największa liczba grup zawodów deficytowych występuje w powiatach wrocławskim-grodzkim oraz wałbrzyskim gdzie występuje największa koncentracja podmiotów gospodarczych w skali województwa. Wynika stąd duże zróżnicowanie struktury

zawodowej pracujących oraz struktury zawodowej zapotrzebowania na pracowników zgłaszanych przez pracodawców. Poszerzający się zakres deficytu zawodów na tym obszarze wiąże się również z faktem największej koncentracji realizowanych inwestycji, zwłaszcza na obszarze Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Najmniejszy zakres deficytu zawodów występuje na terenie powiatów rolniczych, charakteryzujących się małym zróżnicowaniem struktury gospodarczej, niskim stopniem uprzemysłowienia, niewielką skalą realizowanych inwestycji, relatywnie niewielką w porównaniu do innych powiatów liczbą podmiotów gospodarczych i wynikającego stąd małego zapotrzebowanie pracodawców na nowych pracowników.

Zawody zrównoważone /wykazujące równowagę na rynku pracy/

Wśród 83 zawodów zrównoważonych, najwięcej bezrobotnych sklasyfikowano w końcu grudnia 2006 roku w następujących zawodach:

- sprzątaczką – 3376 zarejestrowanych bezrobotnych, 2217 zgłoszone oferty pracy, napływ bezrobotnych – 2386 osób,
- pomoc kuchenna – 1204 zarejestrowanych bezrobotnych, 899 zgłoszonych ofert pracy, przy napływie bezrobotnych wynoszącym 926 osób,
- księgowy samodzielny – 993 zarejestrowanych bezrobotnych, 783 zgłoszonych ofert pracy, napływ bezrobotnych - 837 osób,
- cieśla – 521 zarejestrowanych bezrobotnych, 638 zgłoszonych ofert pracy, napływ bezrobotnych – 650 osób,
- robotnik drogowy – 498 zarejestrowanych bezrobotnych, 756 zgłoszonych ofert pracy, napływ bezrobotnych – 699 osób,
- spawacz ręczny gazowy – 431 zarejestrowanych bezrobotnych, 587 zgłoszone oferty pracy, napływ bezrobotnych – 581 osób.
- robotnik magazynowy – 391 zarejestrowanych bezrobotnych, 462 zgłoszone oferty pracy, napływ bezrobotnych – 437 osoby,
- kontroler jakości wyrobów art. przemysłowych – 243 zarejestrowanych bezrobotnych, 229 zgłoszonych ofert pracy, przy napływie bezrobotnych – 240 osób,
- meliorant – 233 zarejestrowanych bezrobotnych, 203 zgłoszone oferty pracy, napływ bezrobotnych – 200 osób,
- nauczyciel przedszkola – 228 zarejestrowanych bezrobotnych, 173 zgłoszone oferty pracy, napływ bezrobotnych – 190 osób.

W wymienionych 10 zawodach sklasyfikowano w końcu grudnia 2006 roku 8118 bezrobotnych, co stanowiło 87,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w zawodach zrównoważonych. Ponadto zawody te objęły 83,5% napływu bezrobotnych oraz 83,1% napływu ofert pracy w zawodach wykazujących równowagę na rynku pracy.

Zawody nadwyżkowe.

W strukturze zawodowej bezrobocia w województwie dolnośląskim dominują zawody nadwyżkowe. W zawodach nadwyżkowych /z wyłączeniem bezrobotnych bez zawodu/ w końcu grudnia 2006 roku sklasyfikowanych było 129338 osób pozostających bez pracy, tj. 69,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, ponadto w zawodach nadwyżkowych sklasyfikowano 70,7% napływu bezrobotnych oraz 43,6% napływu ofert pracy.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki /deficytu/ zawodów wyłoniono:

1069 zawodów nadwyżkowych - o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów mniejszym od 0,9 /w tym: 656 zawodów nadwyżkowych o wskaźniku większym od zera i mniejszym od 0,9 oraz 413 zawodów nadwyżkowych o wskaźniku równym zero i nie przekraczającym zera, co oznacza, że napływowi bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy/. W 2005 roku zidentyfikowano 1242 zawody nadwyżkowe.

Wśród 1069 zawodów nadwyżkowych wyłoniono:

- 231 zawodów reprezentujących wielką grupę zawodów „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”,
- 219 zawodów reprezentujących grupę „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”,
- 213 zawodów z grupy „specjaliści”,
- 204 zawody z grupy „technicy i inny średni personel”,
- 55 zawodów z grupy „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”,
- 46 zawodów z grupy „pracownicy przy pracach prostych”,
- 38 zawodów z grupy „pracownicy biurowi”,
- 34 zawody z grupy „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy”
- 25 zawodów z grupy „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy”
- 4 zawody z grupy „siły zbrojne”

Najliczniejsze grupy bezrobotnych w zawodach i specjalnościach nadwyżkowych stanowiły w końcu grudnia 2006 roku osoby posiadające następujące zawody:

- sprzedawcy	15233	osoby	/2,2	zarejestrowanych	
				bezrobotnych	na 1 ofertę pracy/
- murarze	5113	osób	/2,8	„	„ /

- ślusarze	4834 osoby	/4,6	„	„	/
- technicy ekonomiści	4601 osób	/28,0	„	„	/
- krawcy	4090 osób	/9,3	„	„	/
- kucharze	3843 osoby	/4,7	„	„	/
- szwaczki	3459 osób	/1,6	„	„	/
- technicy mechanicy	2992 osoby	/15,4	„	„	/
- robotnicy budowlani	2485 osób	/1,3	„	„	/
- ekonomiści	2393 osoby	/11,0	„	„	/
- mechanicy samochodów osobowych	2070 osób	/5,8	„	„	/
- tokarze	1728 osób	/3,9	„	„	/
- robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1676 osób	/1,2	„	„	/
- piekarze	1596 osób	/4,4	„	„	/
- technicy budownictwa	1522 osoby	/10,0	„	„	/
- technicy rolnicy	1498 osób	/188,1	„	„	/
- cukiernicy	1327 osób	/4,7	„	„	/
- kelnerzy	1296 osób	/2,2	„	„	/
- fryzjerzy	1215 osób	/3,0	„	„	/
- malarze budowlani	1209 osób	/3,8	„	„	/

Na ogólną liczbę 1069 zawodów nadwyżkowych, w 20 wyżej wymienionych zawodach sklasyfikowano 64180 bezrobotnych, tj. 49,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w zawodach nadwyżkowych, 47,6% napływu bezrobotnych oraz 52,9% ogółu zgłoszonych ofert pracy w zawodach nadwyżkowych.

Według zaleceń metodologicznych wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu zawodów określa się ilorazem liczby zgłoszonych ofert pracy oraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w okresie sprawozdawczym. Z uwagi na to, że w przypadku zawodów nadwyżkowych wskaźnik ten kształtuje się w przedziale 0,0 – 0,9 w związku z tym może być mało czytelny i niezrozumiały dla osób korzystających z raportu. Dlatego w niniejszym opracowaniu posłużono się miernikiem, który jest wyrażony ilorazem napływu bezrobotnych oraz liczby zgłoszonych ofert pracy w okresie sprawozdawczym. Przy użyciu tak liczonego wskaźnika określono, że najbardziej nadwyżkowym zawodem w 2006 roku był technik mechanizacji rolnictwa – na 1 zgłoszoną ofertę pracy przypadało 292 bezrobotnych zarejestrowanych w okresie sprawozdawczym.

Kolejne miejsca na liście rankingowej zawodów nadwyżkowych zajmują:

- rolnik upraw mieszanych	/199	zarejestrowanych	bezrobotnych	przypadających na 1 zgłoszoną ofertę pracy/
- technik rolnik	/188	"	"	/
- operator maszyn tkackich	/162	"	"	/
- politolog	/128	"	"	/
- technik transportu kolejowego	/113	"	"	/
- technik żywienia i gosp. domow.	/93	"	"	/
- technik górnictwa podziemnego	/89	"	"	/
- operator urz. przetw. mięsa	/86	"	"	/
- prędkarz	/83	"	"	/
- tech. techn. żywn. przetw. mięsne	/82	"	"	/
- pozostali tech. technologii żywności	/82	"	"	/
- sztukator	/79	"	"	/
- mech. oper. pojazd. i masz. rol.	/76	"	"	/
- technik technologii odzieży	/76	"	"	/
- elektromonter masz. górn. podziem.	/68	"	"	/
- nastawniczy	/67	"	"	/
- tech. techn. żywności-przetw. mlecz.	/66	"	"	/
- informator handlowy	/60	"	"	/
- socjolog	/57	"	"	/
- technik technologii szkła	/54	"	"	/
- poz. ogrodnicy producenci warzyw kwiatów i pokrewni	/52	"	"	/
- organizator usług hotelarskich	/50	"	"	/
- monter zestrzajacz urządz. elektron.	/48	"	"	/
- technik technologii chemicznej	/48	"	"	/

Wymienione zawody, które charakteryzują się najwyższym wskaźnikiem nadwyżki objęły 7593 zarejestrowanych bezrobotnych tj. 5,9% ogółu bezrobotnych sklasyfikowanych w zawodach nadwyżkowych, ponadto w tych samych zawodach sklasyfikowano 6,1% napływu bezrobotnych w zawodach nadwyżkowych oraz zaledwie 0,3% ogółu ofert pracy zgłoszonych w zawodach nadwyżkowych.

W skali województwa wyodrębniono 264 elementarne nadwyżkowe grupy zawodów spośród 381 w których sklasyfikowano bezrobotnych. Najwięcej elementarnych nadwyżkowych grup zawodów zidentyfikowano w 2006 roku w następujących powiatach:

kłodzkim	272	/na ogólną liczbę 330 grup elementarnych, w których sklasyfikowano bezrobotnych/			
świdnickim	249	/	„	319	„ /
trzebnickim	244	/	„	269	„ /
ząbkowickim	242	/	„	280	„ /
dzierżoniowskim	233	/	„	309	„ /
oraz lubińskim	225	/	„	269	„ /

Najmniej elementarnych grup nadwyżkowych wyodrębniono w powiatach: górowskim – 159 /na ogólną liczbę 206 grup elementarnych, w których sklasyfikowano bezrobotnych/, milickim – 163 / „ 234 / oraz złotoryjskim – 165 / „ 231 /.

ROZDZIAŁ IV WYNIKI BADANIA SONDAŻOWEGO W ZAKŁADACH PRACY

Badanie ankietowe zakładów pracy w województwie dolnośląskim przeprowadzono w listopadzie 2006 roku na losowej próbie około 8,0 tys. podmiotów. Wypełnione ankiety powiatowe urzędy pracy otrzymały od prawie 2,0 tys. pracodawców, co oznacza że zrealizowana próba stanowiła blisko 25% próby założonej.

Zakłady, które wzięły udział w badaniu sondażowym reprezentowały wszystkie sekcje działalności według PKD. Największy odsetek badanych podmiotów stanowiły firmy reprezentujące handel hurtowy i detaliczny – prawie 30%, przetwórstwo przemysłowe – ponad 17%, edukację – 12% oraz obsługę nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – około 11%. Ponadto, udział firm reprezentujących budownictwo wynosił blisko 7%, ochronę zdrowia i pomoc społeczną – około 5%, transport, gospodarkę magazynową i łączność – ponad 4%, działalność usługową, komunalną, społeczną i indywidualną – 4%, a hotele i restauracje – 3,6%. Najmniejszy odsetek badanych podmiotów stanowiły firmy reprezentujące takie sekcje gospodarki jak – administracja publiczna i obrona narodowa, rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, pośrednictwo finansowe i górnictwo.

Badane zakłady pracy zatrudniały w dniu 31 października 2006 roku 151,7 tys. osób, co stanowi około 17% ogółu pracujących w województwie dolnośląskim. W badanych zakładach reprezentujących sektor publiczny zatrudnienie wynosiło 48,6 tys. osób, a w sektorze prywatnym 103,1 tys. osób. Największe zatrudnienie zanotowano w zakładach reprezentujących takie sekcje gospodarki jak, przetwórstwo przemysłowe – 44,7 tys. osób, edukacja – 22,2 tys. osób, ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 17,3 tys. osób, górnictwo – 17,1 tys. osób oraz handel hurtowy i detaliczny – 10,4 tys. osób. Przeciętnie biorąc na jeden badany

zakład pracy przypada 76 zatrudnionych, co oznacza że są to w większości podmioty charakteryzujące się dużą koncentracją zatrudnienia.

Głównym celem badania było określenie przewidywanych tendencji i zmian w zatrudnieniu w okresie rocznym, tj. od 1 listopada 2006 do 31 października 2007 roku w układzie grup zawodów oraz zawodów i specjalności. Badanie polegało na porównaniu wielkości przewidywanych przyjęć do pracy i zwolnień, a tym samym określeniu krótkookresowej skali nadwyżki /deficytu zasobów pracy.

Należy w tym miejscu dodać, że dla uogólnienia wyników badania, powiatowe urzędy pracy /stosownie do zaleceń Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej/ przemnożyły pozyskane od pracodawców informacje o przewidywanej liczbie przyjęć i zwolnień pracowników przez wartość /wagę/ nadaną każdemu zakładowi pracy przez GUS. W związku z tym przekazane przez pracodawców dane zamieszczone w tabelach nie stanowią rzeczywistej deklaracji dotyczącej liczby przyjęć i zwolnień pracowników. Prognozowane relacje w zakresie zatrudnienia określa wskaźnik płynności kadr.

Relacje przewidywanych przyjęć i zwolnień pracowników w badanych zakładach pracy według sekcji PKD ilustruje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Przyjęcia do pracy		Zwolnienia z pracy ogółem (b)	Nadwyżka (deficyt) zasobów pracy C=(b)-(a)	Wskaźnik płynności kadr w % $W_p=100x(a):(b)$
	Ogółem (a)	w tym absolwenci			
1	2	3	4	5	6
Ogółem	82055	22438	18389	-63666	446,2
Według sekcji PKD					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1892	387	1035	-857	182,8
Górnictwo	1029	26	55	-974	1870,9
Przetwórstwo przemysłowe	19510	3676	3610	-15900	540,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	164	11	119	-45	137,8
Budownictwo	13480	4317	1536	-11944	877,6
Handel hurtowy i detaliczny	17610	4638	2057	-15553	856,1
Hotele i restauracje	3447	601	1390	-2057	247,9
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	1956	123	473	-1483	413,5
Pośrednictwo finansowe	1458	592	464	-994	314,2
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	11566	4580	3840	-7726	301,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	1205	335	560	-645	215,2
Edukacja	4289	2381	1695	-2594	253,0
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	2520	396	742	-1778	339,6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	1929	375	813	-1116	237,3

Dane w powyższej tabeli wskazują, że w zakładach objętych badaniem sondażowym liczba przewidywanych przyjęć do pracy ponad 4-krotnie przewyższa liczbę zwolnień.

Największą liczbę przyjęć do pracy przewiduje się w przetwórstwie przemysłowym /23,8% deklarowanej liczby przyjęć w badanych zakładach/, w handlu hurtowym i detalicznym /21,5%/, budownictwie /16,4%/ osób oraz obsłudze nieruchomości, wynajmie i usługach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej /14,1%/. W przetwórstwie przemysłowym liczba przyjęć do pracy ma ponad 5-krotnie przewyższyć liczbę zwolnień, w handlu hurtowym oraz budownictwie prawie 9-krotnie, w obsłudze nieruchomości, wynajmie i usługach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej 3-krotnie.

Bilans przyjęć i zwolnień pracowników w zakładach pracy objętych badaniem ankietowym wskazuje, że w 2007 roku firmy zlokalizowane na Dolnym Śląsku będą odczuwać duże potrzeby wykwalifikowanej siły roboczej. Skala przewidywanych przyjęć do pracy ponad 4-krotnie przewyższa prognozowaną liczbę zwolnień. W firmach z sektora prywatnego liczba przyjęć do pracy ma być 5-krotnie większa od liczby zwolnień, natomiast w zakładach sektora publicznego 2-krotnie większa.

Relacje przewidywanych przyjęć i zwolnień pracowników w badanych zakładach pracy według form własności przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Przyjęcia do pracy		Zwolnienia z pracy ogółem (b)	Nadwyżka (deficyt) zasobów pracy C=(b)-(a)	Wskaźnik płynności kadr w % $W_p=100x(a):(b)$
	Ogółem (a)	w tym absolwenci			
1	2	3	4	5	6
Ogółem	82055	22438	18389	-63666	446,2
forma własności					
Sektor publiczny	7994	3119	3605	-4389	221,7
Sektor prywatny	74061	19319	14784	-59277	500,9

Deklarowana przez badane zakłady pracy wielokrotnie większa liczba przyjęć do pracy nad liczbą zwolnień potwierdza występujące tendencje w powyższym zakresie, które zarysowały się w województwie dolnośląskim w 2004 roku. Wyraźna przewaga liczby przyjęć do pracy nad liczbą zwolnień zaowocowała w latach 2004 - 2006 dużym spadkiem bezrobocia.

Z analizy wyników badań sondażowych zakładów pracy wynika, że największa przewidywana liczba przyjęć do pracy dotyczyć będzie takich grup zawodowych jak: sprzedawcy i demonstratorzy, kowale, ślusarze i pokrewni, robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie, pracownicy do spraw finansowych i handlowych, robotnicy budowlani robót wykończeniowych, kierowcy pojazdów, inżynierowie i pokrewni, technicy, pracownicy usług domowych i gastronomicznych, pracownicy obsługi biurowej, robotnicy budowlani robót stanu surowego, pracownicy usług ochrony.

We wszystkich wymienionych grupach zawodów zakłada się wielokrotnie większą liczbę przyjęć do pracy od liczby zwolnień. Świadczy to o postępującym procesie stabilizacji kadr w tych grupach zawodów. Brak stabilizacji kadr przewiduje się w grupie zawodowej – pracownicy usług ochrony, w której deklarowana liczba przyjęć do pracy prawie równoważy się z liczbą przewidywanych zwolnień.

Zakładany deficyt pracowników wynikający z bilansu liczby przyjęć do pracy i zwolnień w wymienionych wyżej grupach zawodów koreluje częściowo ze strukturą zapotrzebowania zgłoszonego przez pracodawców do urzędów pracy w 2006 roku. W tym okresie pracodawcy najwięcej ofert pracy zgłosili dla sprzedawców, pracowników biurowych, robotników budowlanych i murarzy, kierowców samochodu ciężarowego, kucharzy, kelnerów i pomocy kuchennej.

Analiza relacji przewidywanych przyjęć do pracy oraz zwolnień wskazuje, że ruch kadrowy w badanych zakładach pracy nastąpi w 96 średnich grupach zawodów, ze 116 jakie obejmuje Klasyfikacja Zawodów i Specjalności. Z przeprowadzonej analizy wynika, że w 21 grupach zawodów pracodawcy deklarują jedynie przyjęcia do pracy przy jednoczesnym braku zwolnień, natomiast jedynie w 3 grupach liczba zwolnień będzie nieznacznie większa od liczby przyjęć. W pozostałych 72 grupach przewiduje się zarówno przyjęcia do pracy, jak i zwolnienia.

Największą nadwyżkę prognozowanej liczby przyjęć do pracy nad liczbą przewidywanych zwolnień */określoną wskaźnikiem płynności kadr, który jest wyrażony ilorazem liczby przyjęć do pracy i zwolnień/* zakłada się w następujących średnich grupach zawodów:

- sekretarki i operatorzy maszyn biurowych,
- robotnicy w przetwórstwie spożywczym,
- techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni,
- prawnicy,
- robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni,
- robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni,
- informatycy.

Bardzo istotna dla potrzeb monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analiza przewidywanego popytu na pracowników w układzie zawodów i specjalności. Objęte badaniem ankietowym zakłady pracy, przewidywane przyjęcia do pracy i zwolnienia sklasyfikowały w 529 zawodach i specjalnościach, na ogólną liczbę 1707 zawodów jakie obejmuje Klasyfikacja Zawodów i Specjalności.

W 280 zawodach wystąpią przyjęcia do pracy przy jednoczesnym braku zwolnień, w 33 zawodach zakłada się zwolnienia przy jednoczesnym braku przyjęć do pracy, natomiast w 216 zawodach pracodawcy zakładają zarówno przyjęcia jak i zwolnienia z pracy.

Znaczną nadwyżkę liczby przyjęć do pracy nad liczbą zwolnień przewiduje się między innymi w następujących zawodach i specjalnościach:

- robotnik budowlany – planowane przyjęcia do pracy będą ponad 20-krotnie większe od liczby zwolnień,
- pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych - „ „ 14-krotnie większe od liczby zwolnień,
- handlowiec /technik handlowiec/ - „ 246-krotnie większe,
- przedstawiciel handlowy /przedstawiciel regionalny/ - „ ponad 17-krotnie większe
- sprzedawca – „ „ prawie 6-krotnie większe,
- stolarz – „ „ 37-krotnie większe,
- kierowca samochodu ciężarowego – „ blisko 10-krotnie większe,
- mechanik samochodów osobowych – „ prawie 10-krotnie większe,
- szlifierz metali – „ blisko 6-krotnie większe,
- dekarz – „ ponad 3-krotnie większe,
- pielęgniarka – „ ponad 4-krotnie większe od przewidywanej liczby zwolnień.

Ponadto, badane zakłady pracy sygnalizują duże potrzeby kadrowe, przy jednoczesnym braku zwolnień w takich zawodach jak: inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne, specjalista do spraw marketingu i handlu /sprzedaży/, grafik komputerowy, pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani.

Skala deklarowanej liczby przyjęć do pracy w zestawieniu z wielokrotnie mniejszą liczbą przewidywanych zwolnień a nawet ich brakiem, może wskazywać że wymienione zawody charakteryzuje wysoki stopień deficytu. Relacje napływu bezrobotnych do liczby zgłoszonych ofert pracy w 2006 roku kwalifikują jednak większość z wymienionych zawodów jako nadwyżkowe. Zawodami deficytowymi są tylko – kierowca samochodu ciężarowego, przedstawiciel handlowy /przedstawiciel regionalny/, pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani. Powyższa sytuacja wskazuje, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych bazujący głównie na danych statystycznych bezrobocia rejestrowanego nie oddaje w pełni rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na regionalnym rynku pracy.

ROZDZIAŁ V WYNIKI BADANIA W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH

Przeprowadzone badanie sondażowe w szkołach ponadgimnazjalnych przeprowadzone przez powiatowe urzędy pracy pozwoliło uzyskać informacje o absolwentach, którzy ukończyli szkołę w 2006 roku, w układzie grup zawodów oraz zawodów i specjalności. Łącznie w oparciu o

przeprowadzone badanie ankietowe uzyskano informacje o absolwentach w 309 zawodach, w tym:

- w 82 zawodach reprezentujących grupę „specjaliści” – do których odnosi się najwyższy poziom wykształcenia uzyskiwanego w szkołach wyższych,
- w 94 zawodach z grupy „technicy i inny średni personel” – do których odnosi się poziom kwalifikacji zawodowych uzyskiwanych w technikach i szkołach policealnych,
- w 93 zawodach z grupy „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – do których odnosi się poziom kwalifikacji zawodowych uzyskiwanych w zasadniczych szkołach zawodowych,
- w 18 zawodach z grupy „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – do których odnosi się poziom kwalifikacji zawodowych uzyskiwanych zarówno w średnich jak i zasadniczych szkołach zawodowych,
- w 12 zawodach z grupy „operatorzy maszyn i urządzeń” – do których odnosi się poziom kwalifikacji zawodowych uzyskiwanych w zasadniczych szkołach zawodowych,
- w 6 zawodach z grupy „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” – do których odnosi się poziom kwalifikacji zawodowych uzyskiwany w zasadniczych szkołach zawodowych,
- w 4 zawodach z grupy „pracownicy biurowi” – do których odnosi się poziom kwalifikacji zawodowych uzyskiwany zarówno w średnich jak i zasadniczych szkołach zawodowych.

Z przeprowadzonych badań sondażowych szkół ponadgimnazjalnych wynika, że największą grupę absolwentów z wykształceniem wyższym stanowią:

- specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania – 2991 osób,
  - inżynierowie i pokrewni – 2596 osób,
  - specjaliści nauk społecznych i pokrewnych – 2563 osoby,
  - specjaliści administracji publicznej – 1093 osoby,
  - informatycy – 1057 osób,
  - fizycy, chemicy i pokrewni – 626 osób
- oraz specjaliści ochrony środowiska – 503 osoby.

Wśród specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania liczną grupę absolwentów stanowią ekonomiści – 551 osób. Jest to zawód, który plasuje się na 14-miejscu w rankingu pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Z badania sondażowego szkół wynika, że w 2007 roku przewidywana liczba absolwentów w tym zawodzie ma nieznacznie

zmniejszyć się do 534 osób. Po ukończeniu nauki do rejestrów urzędów pracy trafiło 5,3% ogólnej liczby absolwentów w zawodzie ekonomista.

Grupę liczącą 489 osób stanowią absolwenci w zawodzie specjalista ds. finansów /analityk finansowy/. Po ukończeniu nauki do ewidencji urzędów pracy trafiło w 2006 roku 2,5% populacji absolwentów w tym zawodzie. W 2007 roku liczba absolwentów – analityków finansowych ma zwiększyć się do 583 osób.

W grupie zawodowej inżynierowie i pokrewni najliczniejszą grupę absolwentów stanowili w 2006 roku inżynierowie elektronicy (647 osób). W 2007 roku przewiduje się wzrost liczby absolwentów w tym zawodzie do 816 osób. Inżynierowie elektronicy nie mają trudności ze znalezieniem pracy ponieważ zaledwie 1,1% absolwentów po ukończeniu studiów trafiło do rejestrów urzędów pracy.

Większe trudności w znalezieniu pracy od absolwentów w zawodach ekonomicznych mają absolwenci – specjaliści administracji publicznej. Do ewidencji urzędów pracy trafiło prawie 10% absolwentów, którzy ukończyli szkoły wyższe na kierunkach administracyjnych. Najliczniejszą grupę absolwentów w tej grupie zawodowej stanowią specjaliści administracji publicznej /740 osób/, z których 7% zarejestrowało się w urzędach pracy.

Z ogólnej liczby 2563 absolwentów – specjalistów nauk społecznych i pokrewnych najliczniej reprezentowani są pedagodzy /555 osób/, politolodzy /399 osób/, specjaliści polityki społecznej /372 osoby/ oraz specjaliści pracy socjalnej /325 osób/. Do rejestrów urzędów pracy trafiło około 4,0% pedagogów, prawie 7% politologów, 2% specjalistów polityki społecznej oraz prawie 17% specjalistów pracy socjalnej. Z badania sondażowego szkół wynika, że w 2007 roku ma zwiększyć się do 504 osób liczba absolwentów – specjalistów polityki społecznej, do 354 osób wzrośnie liczba absolwentów – specjalistów pracy socjalnej, do 410 osób zwiększy się liczba absolwentów politologów, natomiast do 460 osób zmniejszy się liczba absolwentów – pedagogów. Spośród wymienionych zawodów – politolog plasuje się na 5-miejscu listy rankingowej najbardziej nadwyżkowych zawodów. Skala napływu do bezrobocia w tym zawodzie ponad 120-krotnie przewyższała w 2006 roku liczbę zgłoszonych ofert pracy.

Spośród absolwentów informatyków trudniej znaleźć pracę inżynierom systemów komputerowych. Prawie 11% rejestruje się w urzędach pracy. Liczba absolwentów – inżynierów systemów komputerowych ma zwiększyć się z 310 osób w 2006 roku do 364 w roku 2007. Nie mają problemów ze znalezieniem pracy pozostali informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani. Z ogólnej liczby 600 absolwentów, zaledwie jeden zarejestrowany był w końcu 2006 roku w rejestrach urzędów pracy. Według danych sondażowych ich liczba w 2007 roku ma zwiększyć się do 757 osób. Liczba absolwentów – specjalistów zastosowań informatyki zwiększy się ze 127 do 180 osób. Do ewidencji urzędów pracy trafiło 2,4% absolwentów w tym zawodzie.

Badanie sondażowe szkół wyższych wskazuje, że trudności ze znalezieniem pracy nie mają specjaliści kultury i sztuki – 1,4% z ogółu absolwentów rejestruje się w urzędach pracy. Liczba absolwentów w tej grupie zawodowej ma zwiększyć się z 364 osób w 2006 roku do 497 osób w roku 2007.

W zasadzie, do ewidencji bezrobotnych nie trafiają również absolwenci w takich zawodach jak, pielęgniarki oraz nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Należy podkreślić, że zawód pielęgniarka zajmował w grudniu 2006 roku 48-miejsce na liście rankingowej zawodów pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Na tle wyżej wymienionych grup zawodów, daje się zauważyć znacznie trudniejszą sytuację ze znalezieniem pracy absolwentom – specjalistom ochrony środowiska /prawie 11% trafia do ewidencji urzędów pracy/ oraz nauczycielom szkół podstawowych i przedszkoli /9% rejestruje się w urzędach pracy/. Jak wynika z badań sondażowych, liczba absolwentów – specjalistów ochrony środowiska ma zwiększyć się z 503 osób w 2006 roku do 557 osób w roku 2007, a nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli z 266 do 283 osób.

Analiza przeprowadzonego badania sondażowego w szkołach wyższych wskazuje, że niewielki /około 5%/ odsetek absolwentów kończących wyższe uczelnie trafia do ewidencji urzędów pracy. Wskaźnik absolwentów szkół średnich zawodowych trafiających do rejestrów urzędów pracy jest przeciętnie 3-krotnie wyższy. Świadczy to, że wyższe wykształcenie nadal mimo wielu trudności daje większe szanse na znalezienie pracy. Niewielki odsetek absolwentów szkół wyższych rejestrujących się w urzędach pracy świadczy również o tym, że liczne grupy młodzieży z najwyższymi kwalifikacjami zawodowymi poszukują zatrudnienia bez pośrednictwa powiatowych urzędów pracy. Ponadto znaczny odsetek absolwentów wyjeżdża w poszukiwaniu pracy do krajów Unii Europejskiej, które otwały swoje rynki pracy dla pracowników z Polski.

Wyniki badania sondażowego średnich szkół zawodowych i policealnych wskazują, że najwięcej absolwentów w 2006 roku reprezentowało takie grupy zawodów jak:

- pracownicy ds. finansowych i handlowych – 4086 osób,
- technicy – 3333 osoby,
- technicy nauk biologicznych i rolniczych – 948 osób,
- średni personel biurowy – 392 osoby

oraz techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni – 390 osób.

Wśród absolwentów – pracowników ds. finansowych i handlowych najliczniejszą 1608-osobową grupę stanowią asystenci ekonomiczni /technicy ekonomiści/. W 2006 roku do rejestrów urzędów pracy po zakończeniu nauki trafiło ponad 23% absolwentów w tym zawodzie. Technik ekonomista plasuje się na 5-miejscu listy rankingowej pod względem największej liczby

zarejestrowanych bezrobotnych oraz na 43-miejscu w rankingu zawodów nadwyżkowych /napływ bezrobotnych w tym zawodzie był w 2006 roku 28-krotnie większy od liczby zgłoszonych przez pracodawców ofert pracy. Z badania sondażowego wynika, że w 2007 roku liczba absolwentów techników ekonomistów ma zmniejszyć się do 1515 osób.

Kolejnym zawodem z największą liczbą absolwentów z grupy pracowników ds. finansowych i handlowych jest technik handlowiec /989 osób/. Do rejestrów urzędów pracy trafiło 19,0% ogółu absolwentów w tym zawodzie. W 2007 roku liczba absolwentów – techników handlowców zmniejszy się do 735 osób. Technik handlowiec plasuje się na 30-miejscu w rankingu zawodów o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych oraz 15-miejscu pod względem wielkości napływu bezrobotnych.

Wśród techników najliczniejszą grupę absolwentów stanowią technicy mechanicy /1046 osób/. Prawie 18% z ogólnej liczby trafiło do rejestrów urzędów pracy. Zawód ten plasuje się na 10-miejscu pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W 2007 roku przewiduje się zmniejszenie liczby absolwentów w tym zawodzie do 625 osób. Kolejne miejsca wśród techników pod względem największej liczby absolwentów zajmują technicy elektronicy – 495 osób, technicy budownictwa – 358 osób oraz technicy elektrycy. Technik budownictwa plasuje się na 20-miejscu rankingu zawodów pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz na 18-miejscu pod względem wielkości napływu bezrobotnych. Technik elektronik plasuje się na 30-miejscu, a technik elektryk na 32-miejscu w rankingu zawodów o największym napływie bezrobotnych.

Grupę techników nauk biologicznych i rolniczych najliczniej reprezentują absolwenci w zawodach - technik żywienia i gospodarstwa domowego /491 osób/, technik leśnik /126 osób/ oraz technik rolnik /102 osoby/. W 2007 roku przewiduje się zmniejszenie liczby absolwentów w zawodzie technik żywienia i gospodarstwa domowego do 413 osób, w zawodzie technik leśnik do 93 osób, zakłada się natomiast wzrost liczby absolwentów w zawodzie technik rolnik do 118 osób. Do rejestrów urzędów pracy trafiło w 2006 roku prawie 19% absolwentów techników rolników, 13% techników żywienia i gospodarstwa domowego oraz ponad 7% techników leśników. Należy podkreślić, że technik rolnik plasuje się na 3-miejscu listy rankingowej zawodów o najwyższym wskaźniku nadwyżki /napływ bezrobotnych w 2006 roku był prawie 190-krotnie większy od liczby zgłoszonych ofert pracy/. Na 7-miejscu w rankingu zawodów nadwyżkowych w 2006 roku uplasował się technik żywienia i gospodarstwa domowego /napływ bezrobotnych ponad 90-krotnie większy od liczby zgłoszonych ofert pracy/.

Technicy informatycy stanowią najliczniejszą grupę absolwentów /303 osoby/ wśród technicznego personelu obsługi komputerów i pokrewnych. Zarejestrowało się w urzędach pracy ponad 5% absolwentów w tym zawodzie. W 2007 roku przewiduje się zmniejszenie liczby

absolwentów – techników informatyków do 280 osób. Zawód ten plasuje się na 39-miejscu w rankingu zawodów pod względem wielkości napływu bezrobotnych.

W grupie zawodów „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” najwięcej absolwentów w 2006 roku odnotowano:

- wśród mechaników maszyn i urządzeń – 813 osób, w tym 276 mechaników samochodów osobowych oraz 186 pozostałych mechaników pojazdów samochodowych,
- robotników w przetwórstwie spożywczym – 590 osób, w tym 240 piekarzy i 234 cukierników,
- elektryków – 358 osób, w tym 164 elektromechaników pojazdów samochodowych,
- robotników budowlanych robót wykończeniowych – 166 osób, w tym 90 technologów robót wykończeniowych w budownictwie,
- robotników obróbki drewna, stolarzy meblowych i pokrewnych – 164 osób, w tym 155 stolarzy,
- monterów elektroników – 133 osoby, w tym 45 monterów sieci i urządzeń telekomunikacyjnych,
- robotników budowlanych robót stanu surowego – 123 osoby, w tym 110 murarzy.

Należy dodać, że spośród wymienionych zawodów niektóre wysoko plasują się na liście rankingowej zawodów pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Są to następujące zawody:

murarz	3-miejsce
mech. samochodów osobowych	15-miejsce
piekarz	18-miejsce
cukiernik	22-miejsce
stolarz	27-miejsce

Grupę zawodów „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” reprezentuje łącznie 2050 absolwentów. W tej liczbie 896 osób to sprzedawcy i demonstratorzy – w tym 751 sprzedawców, 692 osoby to pracownicy usług domowych i gastronomicznych – w tym 543 kucharzy małej gastronomii, a 408 osób to pozostali pracownicy usług osobistych – w tym 252 techników usług fryzjerskich. Zawód sprzedawca plasuje się na drugim miejscu po bezrobotnych bez zawodu zarówno pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, jak również pod względem wielkości napływu bezrobotnych. Dla sprzedawców pracodawcy zgłosili w 2006 roku największą liczbę ofert pracy /7,7 tys./.

Największą grupę absolwentów /prawie 20,0 tys. osób/ stanowili w 2006 roku absolwenci liceów ogólnokształcących i liceów profilowanych, z których 8,8% trafiło do rejestrów urzędów

pracy. Z danych ankietowych wynika, że w 2007 roku przewiduje się spadek liczby absolwentów z wykształceniem ogólnokształcącym o 0,4 tys. osób.

Analiza wyników badania sondażowego szkół ponadgimnazjalnych wskazuje, że nadal kształcą się w województwie dolnośląskim dużą liczbę młodzieży w zawodach, które plasują się na wysokich miejscach list rankingowych, zarówno pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych, jak również największego napływu bezrobotnych. Liczne zawody, w których kształcą się duże grupy młodzieży są zawodami nadwyżkowymi, które charakteryzuje wielokrotnie większy napływ bezrobotnych od liczby zgłoszonych ofert pracy.

PODSUMOWANIE

Podjęta przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w Wałbrzychu próba określenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2006 roku, miała na celu zobrazowanie aktualnej sytuacji na regionalnym rynku pracy i tym sposobem stworzenie przesłanek do wyciągnięcia wniosków przez instytucje odpowiedzialne za edukację i zatrudnienie, poradnictwo zawodowe oraz szkolenie.

Wyniki monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2006 roku w województwie dolnośląskim wykazały, że:

1. Sytuacja na rynku pracy Dolnego Śląska systematycznie poprawia się. Spada liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych przy jednoczesnym wzroście napływu ofert pracy. W ślad za tym poprawia się relacja podaży i popytu w skali ogólnej, jednak nadal utrzymuje się niekorzystne zjawisko nadwyżki podaży siły roboczej nad popytem w układzie grup zawodów oraz zawodów i specjalności.
2. Niedopasowanie struktury zawodowej bezrobotnych do potrzeb pracodawców powoduje, że zwiększające się tempo rozwoju gospodarki oraz rosnąca liczba ofert pracy nie są jeszcze w stanie wchłonąć większej części rejestrowanego bezrobocia.
3. Najwięcej bezrobotnych pozostaje w tych samych zawodach co w latach ubiegłych, w związku z czym nie zanotowano większych zmian w strukturze zawodów nadwyżkowych i deficytowych. W strukturze zawodowej daje się jedynie zauważyć przesunięcie w kierunku zawodów robotniczych po stronie popytowej, natomiast względna równowaga między zawodami robotniczymi i nierobotniczymi utrzymuje się po stronie podaży. Potwierdza to między innymi analiza ofert pracy, która wskazuje, że większość ofert zatrudnienia zgłoszonych w zawodach deficytowych skierowana jest do osób, które posiadają co najwyżej wykształcenie średnie zawodowe.

4. Dane porównawcze za rok 2005 i 2006, dotyczące liczby zarejestrowanych bezrobotnych, ich napływu oraz liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia wskazują, że stopniowo na rynku pracy województwa dolnośląskiego zwiększa się udział zawodów deficytowych i zrównoważonych, przy jednoczesnym spadku udziału zawodów nadwyżkowych.
5. Analiza wyników badania sondażowego szkół ponadgimnazjalnych wskazuje, że nadal kształci się w województwie dużą liczbę młodzieży w zawodach, które plasują się na wysokich miejscach list rankingowych, zarówno pod względem największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz największego napływu bezrobotnych, jak również które charakteryzuje wielokrotnie większy napływ bezrobotnych od liczby zgłoszonych ofert pracy.
6. Z przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika również, że na terenie województwa dolnośląskiego nadal najliczniejszą nadwyżkową grupę zawodową stanowią sprzedawcy. Dla tej grupy zawodowej adresowana jest jednocześnie największa liczba ofert zatrudnienia. W handlu ma miejsce duża fluktuacja kadr w związku z likwidacją szeregu małych podmiotów gospodarczych, jednocześnie notuje się tu duże zapotrzebowanie na pracowników w związku z poszerzającą się siecią dużych supermarketów.
7. Zwraca uwagę najliczniejsza grupa bezrobotnych bez zawodu. Są to w większości osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz wykształceniem ogólnokształcącym. W grupie tej napływ bezrobotnych 22-krotnie przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy. Stąd osoby bez zawodu powinny być priorytetową grupą bezrobotnych objętych systemem kształcenia ustawicznego.
8. W województwie dolnośląskim większość elementarnych grup zawodów ma charakter nadwyżkowy. Stanowią one ponad 69% ogólnej liczby grup elementarnych, w których sklasyfikowano bezrobotnych. Blisko 3-krotnie mniej jest grup deficytowych, a niewielka liczba grup /około 6%/ wykazuje równowagę na rynku pracy.
9. Analiza wskaźników nadwyżki i deficytu wskazuje, że rozpiętość wskaźników w zawodach nadwyżkowych zawiera się w przedziale od 1,2 – do 292 bezrobotnych przypadających na 1 zgłoszoną ofertę pracy, podczas gdy rozpiętość deficytu mieści się

w przedziale od 1,2 do 70 zgłoszonych ofert pracy przypadających na 1 rejestrowanego bezrobotnego.

10. Analiza najwyższych wskaźników deficytu w układzie grup elementarnych w poszczególnych powiatach wskazuje, że najczęściej najwyższe wskaźniki deficytu dotyczą grup zawodów robotniczych w przemyśle i budownictwie, grupy pracowników przy pracach prostych, agentów biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośredników handlowych, grupy zawodów średniego personelu biurowego, pracowników archiwów, bibliotek i informacji naukowej, pracowników pomocy społecznej i pracy socjalnej oraz specjalistów szkolnictwa i wychowawców.
11. Ważnym uzupełnieniem monitoringu było wprowadzenie w bieżącym roku badania sondażowego zakładów pracy i szkół ponadgimnazjalnych, które umożliwiło uzyskanie krótkookresowej prognozy zmian popytu na pracę oraz podaży w przekroju zawodowym. Z przeprowadzonego badania sondażowego zakładów pracy nasuwa się wniosek zwiększenia doboru próby badawczej zakładów, co zarazem zwiększy możliwości poprawnego wnioskowania i prognozowania zmian w zakresie deficytu i nadwyżki zasobów pracy w układzie zawodów.
12. Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych w 2006 roku wykazał również, że w obszarze województwa dolnośląskiego podobnie jak w 2005 roku, podaż i popyt na rynku pracy wykazują duży stopień koncentracji, ponieważ sklasyfikowane są w około 100 – 200 zawodach, na ogólną liczbę 1707 zawodów i specjalności jakie obejmuje Klasyfikacja Zawodów i Specjalności.
13. Przy analizie rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy mieć na uwadze fakt, że monitoring prowadzony w tym zakresie oparty jest głównie o dane zawarte w rejestrach powiatowych urzędów pracy, w związku z czym nie obejmuje całego rynku pracy. Po stronie podaży rejestry osób bezrobotnych w urzędach pracy dają pełniejszy obraz bezrobocia, ponieważ większość bezrobotnych rejestruje się ze względu na szereg uprawnień jakie przysługują z tego tytułu, natomiast brak jest pełnej oceny po stronie popytu, z uwagi na to, że do urzędów pracy trafiają wszystkie oferty pracy /według szacunków około 50% wszystkich ofert zatrudnienia występujących na rynku pracy/. Należy w tym miejscu podkreślić, że znaczna część pracodawców poszukuje pracowników poprzez ogłoszenia w prasie i internecie oraz poprzez agencje zatrudnienia.

Trudności z określeniem właściwych relacji między podażą a popytem według zawodów i specjalności powoduje też fakt, że w ciągu roku duże grupy bezrobotnych rejestrują się wielokrotnie w urzędach pracy. Analogiczna sytuacja ma miejsce z ofertami pracy, które są zgłaszane wielokrotnie przez pracodawców w sytuacji gdy nie są zrealizowane w stosunkowo krótkim okresie czasu.

Szczegółowe informacje statystyczne, ilustrujące strukturę zawodową popytu i podaży w województwie dolnośląskim w 2006 roku ilustrują załączone tabele.

Opracowano:
w Wydziale Polityki Regionalnej, Badań i Analiz
Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy
w Wałbrzychu
Wrocław, 2007 – 04 – 30

Tabela 1. Liczba grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim w układzie dużych grup zawodów w 2006 roku.

Powiaty	Grupy zawodów - wg 2-cyfrowego kodu /grupy duże/				
	Razem	w tym:			
		deficytowe	deficytowe MAX	zrównoważone	nadwyżkowe
Podregion jeleniogórsko-wałbrzyski					
Bolesławiecki	29	8	2	1	18
Dzierżoniowski	29	2	0	2	25
Jaworski	28	2	0	0	26
Jeleniogórski-grodzki	28	2	0	1	25
Jeleniogórski-ziemski	27	1	0	0	26
Kamiennogórski	28	3	1	1	23
Kłodzki	29	1	0	2	26
Lubański	28	4	1	0	23
Lwówecki	28	3	1	2	22
Strzebiński	29	3	0	2	24
Świdnicki	30	3	0	2	25
Wałbrzyski	30	10	0	2	18
Ząbkowicki	29	2	0	1	26
Zgorzelecki	29	3	0	1	25
Złotoryjski	27	7	0	1	19
Podregion legnicki					
Głogowski	28	3	1	1	23
Górowski	27	6	1	0	20
Legnicki-grodzki	28	4	1	2	21
Legnicki-ziemski	28	2	0	1	25
Lubiński	28	4	0	1	23
Polkowicki	28	2	1	0	25
Wołowski	28	3	0	3	22
Podregion wrocławski					
Milicki	29	7	0	2	20
Oleśnicki	29	10	0	0	19
Oławski	29	7	0	0	22
Średzki	28	3	2	3	20
Trzebnicki	28	1	0	0	27
Wrocławski-ziemski	28	7	1	1	19
Podregion m. Wrocław					
Wrocławski-grodzki	30	10	0	2	18
Województwo dolnośląskie - ogółem	30	4	0	4	22

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 /Zał. 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności"

Tabela 2. Liczba grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie dolnośląskim w układzie grup elementarnych w 2006 roku.

Podregiony - powiaty	Grupy zawodów - wg 4-cyfrowego kodu /grupy elementarne/				
	Razem	w tym:			
		deficytowe	deficytowe MAX	zrównoważone	nadwyżkowe
Podregion jeleniogórsko-wałbrzyski					
Bolesławiecki	275	57	35	12	171
Dzierżoniowski	309	40	21	15	233
Jaworski	265	24	11	18	212
Jeleniogórski-grodzki	259	30	10	9	210
Jeleniogórski-ziemski	245	10	6	5	224
Kamiennogórski	247	23	20	7	197
Kłodzki	330	33	11	14	272
Lubański	236	19	25	15	177
Lwówecki	255	22	23	9	201
Strzebiński	231	17	14	7	193
Świdnicki	319	38	19	13	249
Wałbrzyski	330	87	5	22	216
Ząbkowicki	280	26	7	5	242
Zgorzelecki	266	22	14	12	218
Złotoryjski	231	33	27	6	165
Podregion legnicki					
Głogowski	241	28	14	7	192
Górowski	206	18	22	7	159
Legnicki-grodzki	292	47	38	7	200
Legnicki-ziemski	234	13	17	10	194
Lubiński	269	22	14	8	225
Polkowicki	253	18	12	11	212
Wołowski	244	27	27	10	180
Podregion wrocławski					
Milicki	234	40	23	8	163
Oleśnicki	282	67	17	10	188
Oławski	282	34	35	17	196
Średzki	253	22	18	10	203
Trzebnicki	269	8	6	11	244
Wrocławski-ziemski	259	32	14	11	202
Podregion m. Wrocław					
Wrocławski-grodzki	347	92	18	17	220
Województwo dolnośląskie - ogółem	381	93	2	22	264

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 /Zał. 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności"

Tabela 3. Elementarne grupy zawodów o najwyższym współczynniku intensywności deficytu według powiatów.

Powiaty	Nazwy elementarnych grup zawodów					
Bolesławiecki	kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	15,00	robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	12,00	gospodarze budynków	11,95
Dzierżoniowski	robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	14,50	operatorzy urządzeń odlewniczych, walcowniczych i pokrewni	12,00	tylnkarze i pokrewni	12,00
Głogowski	pośrednicy ubezpieczeniowi	7,00	kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni	6,00	sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	5,00
Górowski	robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	105,50	gospodarze budynków	8,54	pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	6,62
Jaworski	operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	22,00	gospodarze budynków	17,16	operatorzy urządzeń do produkcji papieru	14,00
Jeleniogórski-grodzki	tylnkarze i pokrewni	9,00	monterzy wyrobów z drewna	8,00	zamiatacze i pokrewni	7,62
Jeleniogórski-ziemski	drukarze sitodrukowi i pokrewni	10,00	operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	8,50	monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	5,00
Kamiennogórski	monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	22,40	drukarze sitodrukowi i pokrewni	14,00	inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni	7,66
Kłodzki	szklarze i pokrewni	6,00	pracownicy bibliotek i informacji naukowej	6,00	operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	5,00
Legnicki-grodzki	operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	72,00	opiekunki dziecięce	11,00	urzędnicy ds. podatków	9,00
Legnicki-ziemski	operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	14,00	gospodarze budynków	13,42	repcjonisci i rejestratorzy	12,00
Lubański	monterzy sprzętu elektronicznego	42,85	kasjerzy i sprzedawcy biletów	11,50	archiwiści i muzealnicy	7,00
Lubiński	archiwiści i muzealnicy	14,00	pracownicy bibliotek i informacji naukowej	13,00	monterzy elektronicy	11,66
Lwówecki	monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego	10,00	kierowcy samochodów osobowych	10,00	pracownicy bibliotek i informacji naukowej	6,00
Milicki	robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	11,00	nauczyciele szkół podstawowych	10,50	robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	6,07
Oleśnicki	monterzy wyrobów złożonych	109,00	posadzkarze i pokrewni	24,00	kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	22,66
Oławski	robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	7,50	pośrednicy ubezpieczeniowi	7,00	operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	6,50
Polkowicki	specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	14,50	animatorzy kultury	13,00	operatorzy urządzeń do obróbki drewna	4,50
Strzeliński	nauczyciele szkół podstawowych	10,00	pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	9,50	specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	5,66
Średzki	operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	27,33	opiekunki dziecięce	24,00	repcjonisci i rejestratorzy	10,00
Świdnicki	operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	11,50	informatory, pracownicy biur podróży i pokrewni	6,00	dyrektorzy generalni, wykonawcy i prezesi	5,00
Trzebnicki	tylnkarze i pokrewni	6,66	posadzkarze i pokrewni	4,14	asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych	3,50
Wałbrzyski	modelki, modele i pokrewni	140,00	operatorzy maszyn do szycia	75,50	monterzy wyrobów z drewna	47,00
Wołowski	tylnkarze i pokrewni	7,00	pracownicy bibliotek i informacji naukowej	7,00	posadzkarze i pokrewni	4,60
Wrocławski-grodzki	operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	57,92	robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	37,00	rzeczoznawcy, taksatorzy i licytatorzy	32,00
Wrocławski-ziemski	robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	85,00	monterzy sprzętu elektronicznego	32,66	monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego	15,50
Ząbkowicki	operatorzy zautomatyzowanych i zrobotyzowanych linii produkcyjnych w przemyśle elektromaszynowym	13,00	pracownicy bibliotek i informacji naukowej	6,00	pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	4,14
Zgorzelecki	pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	8,69	pracownicy bibliotek i informacji naukowej	8,00	nauczyciele szkół podstawowych	7,80
Złotoryjski	specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	27,00	operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego	14,00	operatorzy urządzeń do obróbki drewna	13,00

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 /Zał. 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności"

Tabela 4. Ranking zawodów i specjalności w województwie dolnośląskim według największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych /stan na koniec grudnia 2006 roku/.

Lp.	Nazwa zawodu, specjalności	kod cyfrowy zawodu	Zarejestrowani bezrobotni na dzień		
			31. XII. 2005	31. XII. 2006	Wzrost spadek [-]
			ogółem	ogółem	
0			1	2	3
1	Bez zawodu	000000	33049	28994	-4055
2	Sprzedawca	522107	19397	15233	-4164
3	Murarz	712102	7249	5113	-2136
4	ślusarz	722204	6452	4834	-1618
5	Asystent ekonomiczny(technik ekonomista)	341902	5514	4601	-913
6	Krawiec	743304	5123	4090	-1033
7	Kucharz	512201	4944	3843	-1101
8	Szwaczka	743604	4296	3459	-837
9	Sprzątaczką	913207	4482	3376	-1106
10	Technik mechanik	311502	3751	2992	-759
11	Robotnik gospodarczy	914103	3490	2841	-649
12	Pracownik biurowy	419101	3527	2532	-995
13	Robotnik budowlany	931301	3640	2485	-1155
14	Ekonomista	241102	3028	2393	-635
15	Mechanik samochodów osobowych	723105	3114	2070	-1044
16	Tokarz	722304	2298	1728	-570
17	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetw.	932104	2128	1676	-452
18	Piekarz	741203	2118	1596	-522
19	Magazynier	413103	2038	1536	-502
20	Technik budownictwa	311204	1890	1522	-368
21	Technik rolnik	321208	1839	1498	-341
22	Cukiernik	741201	1624	1327	-297
23	Kelner	512302	1637	1296	-341
24	Fryzjer	514102	1491	1215	-276
25	Malarz budowlany	714101	1661	1209	-452
26	Pomoc kuchenna	913204	1532	1204	-328
27	Stolarz	742204	1369	1103	-266
28	Pracownik administracyjny	343101	1232	1094	-138
29	Pozost. mechanicy pojazdów samochodowych	723190	1402	1087	-315
30	Handlowiec (zaw.szk.:Technik handlowiec)	341501	1172	1081	-91
31	Górnik eksploatacji podziemnej	711101	1326	1008	-318
32	Salowa	913206	1185	1007	-178
33	Księgowy (samodzielny)	343201	1182	993	-189
34	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rol.	723306	1280	948	-332
35	Kierowca samochodu ciężarowego	832302	1341	932	-409
36	Dozorca	915202	1210	931	-279
37	Elektromonter (elektryk) zakładowy	724201	1276	925	-351
38	Monter instal.wodociągowych i kanalizac.	713604	1192	892	-300
39	Tkacz	743206	1020	892	-128
40	Kierowca samochodu osobowego	832101	1359	878	-481
41	Obuwnik przemysłowy	744304	1117	854	-263
42	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	613101	877	800	-77
43	Robotnik placowy	916201	1045	769	-276
44	Przędzacz	743101	825	758	-67
45	Robotnik leśny	631102	987	743	-244
46	Kierowca ciągnika rolniczego	833104	863	695	-168
47	Technik technologii odzieży	311913	744	665	-79
48	Pielęgniarka	224101	881	662	-219
49	Stolarz meblowy	742207	981	653	-328
50	Poz.mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń	723390	859	641	-218

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01
Zał. 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”

Tabela 5. Ranking zawodów i specjalności w województwie dolnośląskim według największego napływu bezrobotnych w 2006 roku.

Lp.	Nazwa zawodu, specjalności	kod cyfrowy zawodu	Napływ bezrobotnych w 2006 roku		
			I - półrocze	II - półrocze	Razem
			Bezrobotni ogółem		
0			1	2	3
1	Bez zawodu	000000	18238	21255	39493
2	Sprzedawca	522107	8090	8751	16841
3	Asystent ekonomiczny (technik ekonomista)	341902	3668	3859	7527
4	ślusarz	722204	3109	3152	6261
5	Murarz	712102	3023	2910	5933
6	Technik mechanik	311502	2535	2791	5326
7	Kucharz	512201	1935	2095	4030
8	Ekonomista	241102	1931	1919	3850
9	Mechanik samochodów osobowych	723105	1914	1926	3840
10	Krawiec	743304	1855	1974	3829
11	Szwaczka	743604	1711	1767	3478
12	Pracownik biurowy	419101	1786	1384	3170
13	Robotnik budowlany	931301	1570	1410	2980
14	Piekarz	741203	1228	1346	2574
15	Handlowiec (zaw.szcz.:Technik handlowiec)	341501	1253	1295	2548
16	Robotnik gospodarczy	914103	1198	1340	2538
17	Sprzątaczką	913207	1143	1243	2386
18	Technik budownictwa	311204	1105	1148	2253
19	Pozost. mechanicy pojazdów samochodowych	723190	969	1064	2033
20	Tokarz	722304	983	989	1972
21	Pracownik administracyjny	343101	1037	863	1900
22	Stolarz	742204	895	992	1887
23	Cukiernik	741201	809	910	1719
24	Technik rolnik	321208	811	882	1693
25	Magazynier	413103	834	790	1624
26	Fryzjer	514102	728	860	1588
27	Kelner	512302	657	687	1344
28	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetw.	932104	636	673	1309
29	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rol.	723306	636	663	1299
30	Technik elektronik	311401	656	633	1289
31	Elektromonter (elektryk) zakładowy	724201	590	677	1267
32	Technik elektryk	311302	619	622	1241
33	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	321402	598	615	1213
34	Malarz budowlany	714101	608	605	1213
35	Górnik eksploatacji podziemnej	711101	566	607	1173
36	Monter instal.wodociągowych i kanalizac.	713604	584	580	1164
37	Pedagog	244104	379	778	1157
38	Kierowca samochodu ciężarowego	832302	605	531	1136
39	Technik informatyk	312102	526	574	1100
40	Specjalista ds. marketingu i handlu	241912	486	576	1062
41	Stolarz meblowy	742207	532	505	1037
42	Kierowca samochodu osobowego	832101	547	478	1025
43	Specjalista administracji publicznej	247901	395	567	962
44	Pracownik ochrony mienia i osób	515902	513	423	936
45	Pomoc kuchenna	913204	460	466	926
46	Technik technologii odzieży	311913	467	449	916
47	Księgowy (samodzielny)	343201	413	424	837
48	Stolarz budowlany	712302	449	367	816
49	Błacharz samochodowy	721303	399	403	802
50	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	723304	387	404	791

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01

Załącznik 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”

Tabela 6. Ranking zawodów i specjalności w województwie dolnośląskim według największej liczby zgłoszonych ofert pracy w 2006 roku.

Lp.	Nazwa zawodu, specjalności	kod cyfrowy zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I - półroczu 2006	Oferty pracy zgłoszone w II - półroczu 2006	Razem 2006 rok
0			1	2	3
1	Sprzedawca	522107	4376	3335	7711
2	Robotnik gospodarczy	914103	3746	3391	7137
3	Pracownik biurowy	419101	3774	3134	6908
4	Pracownik administracyjny	343101	1403	1269	2672
5	Robotnik budowlany	931301	882	1348	2230
6	Sprzątaczką	913207	1142	1075	2217
7	Murarz	712102	1092	1022	2114
8	Szwaczka	743604	1107	1005	2112
9	Magazynier	413103	784	1083	1867
10	Bez zawodu	000000	1117	639	1756
11	Kierowca samochodu ciężarowego	832302	674	829	1503
12	ślusarz	722204	632	735	1367
13	Pracownik ochrony mienia i osób	515902	575	691	1266
14	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetw.	932104	518	652	1170
15	Pakowacz	932103	585	578	1163
16	Monter podzespołów i zespołów elektron.	828303	339	784	1123
17	Pomoc kuchenna	913204	469	430	899
18	Kucharz	512201	415	447	862
19	Poz.robot.przy pracach prostych w przem.	932190	364	487	851
20	Księgowy (samodzielny)	343201	420	363	783
21	Przedstawiciel handlowy (przed.region.)	341503	377	392	769
22	Stolarz	742204	318	441	759
23	Robotnik drogowy	931203	334	422	756
24	Kasjer handlowy	421102	474	279	753
25	Mechanik samochodów osobowych	723105	283	378	661
26	Cieśla	712301	270	368	638
27	Poz.oper.masz.do prod.wyrob.z tworz.szt.	823290	120	517	637
28	Kierowca samochodu osobowego	832101	302	333	635
29	Kelner	512302	330	269	599
30	Spawacz ręczny gazowy	721202	281	306	587
31	Piekarz	741203	292	294	586
32	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	828105	394	186	580
33	Fryzjer	514102	235	285	520
34	Sekretarka	411101	252	266	518
35	Robotnik leśny	631102	321	188	509
36	Tokarz	722304	256	246	502
37	Oper.urz.do formow.wyrob.z tworz.sztucz.	823205	138	358	496
38	Pozostali spawacze i pokrewni	721290	203	283	486
39	Robotnik magazynowy	933104	245	217	462
40	Poz.oper.maszyn gdzie indziej niesklas.	829190	231	225	456
41	Brukarz	712401	235	190	425
42	Specjalista ds. marketingu i handlu	241912	220	200	420
43	Robotnik placowy	916201	320	94	414
44	Handlowiec (zaw.szk.:Technik handlowiec)	341501	228	183	411
45	Krawiec	743304	140	271	411
46	Elektromonter instalacji elektrycznych	724301	216	187	403
47	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	723304	204	185	389
48	Elektromonter (elektryk) zakładowy	724201	145	244	389
49	Kierowca operator wózków jezdniowych	833401	98	284	382
50	Opiekunka dziecięca	513102	171	210	381

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01

Załącznik 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”

Tabela 7. Ranking zawodów deficytowych w województwie dolnośląskim według największej liczby zgłoszonych ofert pracy przypadających na jednego zarejestrowanego bezrobotnego w 2006 r

Lp.	Nazwa zawodu, specjalności	kod cyfrowy zawodu	Napływ bezrobotnych w 2006 roku			Oferty pracy zgłoszone w 2006 roku			Liczba ofert pracy na jednego zarejestrowanego bezrobotnego kol. 6 : kol. 3
			I - półrocze	II - półrocze	Razem	I - półrocze	II - półrocze	Razem	
0			1	2	3	4	5	6	8
1	Operator maszyn tapicerskich	826902	1	0	1	38	32	70	70,00
2	Pozostali urzędnicy do spraw podatków	344290	0	1	1	41	21	62	62,00
3	Statysta	521103	4	0	4	140	0	140	35,00
4	Rzeczoznawca	341702	1	0	1	33	0	33	33,00
5	Florysta	347101	0	1	1	13	13	26	26,00
6	Sortowacz surowców wtórnych	916103	2	1	3	28	49	77	25,67
7	Oper.masz.i urz.do prod.łożysk tocznych	821105	0	2	2	40	7	47	23,50
8	Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej	233110	1	1	2	14	31	45	22,50
9	Poz.oper.masz.do prod.wyrob.z tworz.szt.	823290	15	16	31	120	517	637	20,55
10	Telemarketer	341504	7	9	16	281	38	319	19,94
11	Ustawiacz maszyn do obróbki drewna	742308	0	1	1	16	1	17	17,00
12	Urzędnik ubezpieczeń społecznych	344301	2	0	2	11	18	29	14,50
13	Poz.robot.bud. robót wykończ.i pokrewni	713990	6	3	9	96	30	126	14,00
14	Asystent kierownika produkcji	347701	1	0	1	12	2	14	14,00
15	Operator maszyn do szycia	826301	4	10	14	140	46	186	13,29
16	Pozostali pośrednicy ubezpieczeniowi	341290	0	1	1	7	6	13	13,00
17	Poz.kompozytorzy,artyści muzycy i śpiew.	245390	1	0	1	6	7	13	13,00
18	Aparatowy produkcji octu	827802	0	1	1	0	13	13	13,00
19	Op.zaut.i zrobot.linii pr.w prz.elektrom	817101	2	1	3	20	18	38	12,67
20	Nauczyciel techniki w szkole podstawowej	233112	0	3	3	11	25	36	12,00
21	Nauczyciel muzyki w szkole podstawowej	233107	0	2	2	7	14	21	10,50
22	Nauczyciel psycholog	235904	1	0	1	2	8	10	10,00
23	Poz.prac.opieki os.i pok.gdzie in.niesk.	513990	1	1	2	11	9	20	10,00
24	Pomocniczy robotnik polowy	921101	18	19	37	270	85	355	9,59
25	Poz.robotnicy budownictwa wodnego i pok.	712590	0	1	1	9	0	9	9,00
26	Naucz.przewlekle chorych i niepełn.ruch.	234103	0	1	1	2	7	9	9,00
27	Monter rusztoń	712904	3	3	6	11	41	52	8,67
28	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	913210	3	0	3	22	4	26	8,67
29	Nauczyciel instruktor	235102	0	1	1	3	5	8	8,00
30	Organizator obsł. sprzedaży internetowej	341502	0	1	1	0	8	8	8,00
31	Pozostali spawacze i pokrewni	721290	38	25	63	203	283	486	7,71
32	Robotnik rozbiórki budowli	712906	2	0	2	4	11	15	7,50
33	Glazurnik	713201	7	10	17	70	56	126	7,41
34	Dostawca potraw	915103	3	0	3	14	7	21	7,00
35	Wiertacz drewna	742309	1	0	1	6	1	7	7,00
36	Parkieciarz	713202	0	1	1	5	2	7	7,00
37	Pozostali monterzy wyrobów złożonych	828790	13	14	27	76	106	182	6,74
38	Maszynista maszyn intrologatorskich	825201	1	2	3	5	15	20	6,67
39	Monter konstrukcji aluminiowych	721402	8	6	14	88	3	91	6,50
40	Naucz.hist.i społeczeństwa w szkole pod.	233102	1	1	2	3	10	13	6,50

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01

Zał. 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”

Tabela 8. Ranking zawodów nadwyżkowych w woj. dolnośląskim według największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych przypadających na jedną zgłoszoną ofertę pracy w 2006 r.

Lp.	Nazwa zawodu, specjalności	kod cyfrowy zawodu	Napływ bezrobotnych w 2006 roku			Oferty pracy zgłoszone w 2006 roku			Liczba zarej. bezrobotnych na 1 ofertę pracy kol. 3 : kol. 6
			I - półrocze	II - półrocze	Razem	I - półrocze	II - półrocze	Razem	
0			1	2	3	4	5	6	7
1	Technik mechanizacji rolnictwa	311503	146	146	292	0	1	1	292,00
2	Rolnik upraw mieszanych	611103	106	93	199	1	0	1	199,00
3	Technik rolnik	321208	811	882	1693	7	2	9	188,11
4	Operator maszyn tkackich	826203	74	88	162	0	1	1	162,00
5	Politolog	244204	233	407	640	3	2	5	128,00
6	Technik transportu kolejowego	311916	63	50	113	0	1	1	113,00
7	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	321402	598	615	1213	2	11	13	93,31
8	Technik górnictwa podziemnego	311703	49	40	89	0	1	1	89,00
9	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	827102	40	46	86	0	1	1	86,00
10	Przędzacz	743101	272	313	585	0	7	7	83,57
11	Tech.techn.żywności-przetwórstwo mięsne	321308	85	80	165	2	0	2	82,50
12	Pozostali technicy technologii żywności	321390	285	288	573	2	5	7	81,86
13	Sztukator	713301	36	43	79	1	0	1	79,00
14	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rol.	723306	636	663	1299	7	10	17	76,41
15	Technik technologii odzieży	311913	467	449	916	4	8	12	76,33
16	Elektromonter maszyn i urz.górn.podziem.	724205	71	65	136	1	1	2	68,00
17	Nastawniczy	831204	32	35	67	0	1	1	67,00
18	Tech.techn.żywności- przetw. mleczarskie	321309	25	41	66	0	1	1	66,00
19	Informator handlowy	422101	67	53	120	1	1	2	60,00
20	Socjolog	244105	128	215	343	5	1	6	57,17
21	Technik technologii szkła	311914	29	25	54	1	0	1	54,00
22	Poz.ogrodnicy produc.warz.kwiatów i pok.	621190	175	189	364	4	3	7	52,00
23	Organizator usług hotelarskich	341404	317	389	706	7	7	14	50,43
24	Monter zestrzajacz urządz.elektronicznych	828305	46	51	97	0	2	2	48,50
25	Technik technologii chemicznej	311603	93	98	191	3	1	4	47,75
26	Geograf	211402	43	47	90	1	1	2	45,00
27	Kuśnierz	743402	18	25	43	1	0	1	43,00
28	Poz.oper.masz.i urz.do przet.mięsa i ryb	827190	14	26	40	1	0	1	40,00
29	Technik drogownictwa	311206	45	34	79	1	1	2	39,50
30	Elektromechanik sprzętu gospodarst.dom.	724103	105	90	195	1	4	5	39,00
31	Monter elektronik-napr.sprzętu audiowiz.	725106	37	41	78	0	2	2	39,00
32	Operator pociagowy	831206	34	36	70	2	0	2	35,00
33	Monter elektrycz.przyrządów pomiarowych	828203	80	54	134	3	1	4	33,50
34	Archeolog	244101	13	20	33	0	1	1	33,00
35	Technik włókiennik	311918	86	109	195	0	6	6	32,50
36	Technik technologii drewna	311911	238	243	481	12	3	15	32,07
37	Inżynier zootechniki	222107	57	67	124	1	3	4	31,00
38	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	723303	159	148	307	6	4	10	30,70
39	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	613101	329	407	736	9	15	24	30,67
40	Konserwator dzieł sztuki	245205	16	14	30	1	0	1	30,00

Źródło: Sprawozdanie o rynku pracy MPIPS-01

Zał. 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”

Tabela 9. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według średnich grup zawodów w okresie od 31. 10. 2006 do 31. 10. 2007

Wyszczególnienie	Przyjęcia do pracy		Zwolnienia z pracy ogółem (b)	Nadwyżka (deficyt) zasobów pracy c=(b)-(a)	Wskaźnik płynności kadr w % Wp=100x(a):(b)
	Ogółem (a)	w tym absolwenci			
1	2	3	4	5	6
Ogółem	82055	22438	18389	-63666	446,2
Według średnich grup zawodów					
Sprzedawcy i demonstratorzy	6246	1461	1028	-5218	607,6
Kowale, ślusarze i pokrewni	5034	1432	901	-4133	558,7
Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	4062	1189	896	-3166	453,3
Pracownicy do spraw finansowych i handlowych	3997	709	279	-3718	1432,6
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	3964	265	737	-3227	537,9
Kierowcy pojazdów	3410	77	448	-2962	761,2
Inżynierowie i pokrewni	3068	1545	774	-2294	396,4
Technicy	2836	993	161	-2675	1761,5
Pracownicy usług domowych i gastronomicznych	2736	730	1102	-1634	248,3
Pracownicy obsługi biurowej	2716	1314	1058	-1658	256,7
Nauczyciele gimnazjów i szkół	2669	1487	1050	-1619	254,2
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	2621	1241	200	-2421	1310,5
Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	2568	363	558	-2010	460,2
Pracownicy usług ochrony	2417	449	1940	-477	124,6
Mechanicy maszyn i urządzeń	2307	864	177	-2130	1303,4
Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	1811	445	86	-1725	2105,8
Specjaliści ochrony zdrowia	1746	560	212	-1534	823,6
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów	1634	331	837	-797	195,2
Pomoce domowe, sprzątaczk i praczki	1434	240	645	-789	222,3
Pielęgniarki i położne	1374	30	299	-1075	459,5
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym	1272	403	5	-1267	25440
Robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni	1258	152	62	-1196	2029,3
Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	1253	299	109	-1144	1149,5
Informatycy	1222	1111	63	-1159	1939,7
Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	1108	270	210	-898	527,6
Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	1066	151	608	-458	175,3

Źródło: Ankiety badań sondażowych zakładów pracy.

Tabela 10. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według zawodów w okresie od 31. 10. 2006 do 31. 10. 2007

Wyszczególnienie	Przyjęcia do pracy		Zwolnienia z pracy ogółem (b)	Nadwyżka (deficyt) zasobów pracy c=(b)-(a)	Wskaźnik płynności kadr w % Wp=100x(a):(b)
	Ogółem (a)	w tym absolwenci			
1	2	3	4	5	6
Ogółem	82055	22438	18389	-63666	446,2
Według zawodów i specjalności					
Sprzedawca	5973	1461	1028	-4945	581,0
Robotnik budowlany	3013	1101	137	-2876	2199,3
Dekarz	2309	63	729	-1580	316,7
Kucharz	1687	499	879	-808	191,9
Pracownik biurowy /technik prac biurowych/	1611	641	827	-784	194,8
Kierowca samochodu ciężarowego	1598	77	160	-1438	998,7
Szlifierz metali	1575	277	270	-1305	583,3
Mechanik samochodów osobowych	1491	726	155	-1336	961,9
Przedstawiciel handlowy /przedstawiciel regionalny/	1401	37	79	-1322	1773,4
Specjalista do spraw marketingu, handlu i sprzedaży	1320	612	0	-1320	MAX
Tokarz	1301	228	389	-912	334,4
Pielęgniarka	1247	30	279	-968	446,9
Handlowiec /technik handlowiec/	1233	304	5	-1228	24660,0
Pracownik ochrony mienia i osób	1128	221	1253	125	90,0
Grafik komputerowy	1125	555	0	-1125	MAX
Inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne	1101	1089	0	-1101	MAX
Murarz	1051	163	57	-994	1843,9
Sprzątaczką	981	229	310	-671	316,5
Ślusarz	976	636	75	-901	1301,3
Robotnik magazynowy	893	270	0	-893	MAX
Kierowca autobusu	678	0	9	-669	7533,3
Cukiernik	657	238	1	-656	65700,0
Malarz lakiernik wyrobów metalowych	651	0	586	-65	111,1
Kelner	635	150	121	-514	524,8
Farmaceuta – farmacja apteczna	623	150	0	-623	MAX
Księgowy /samodzielny/	619	106	186	-433	332,8
Szwaczka	593	45	20	-573	2965,0
Magazynier	584	307	186	-398	314,0
Technik informatyk	566	243	4	-562	14150,0
Administrator systemów komputerowych	566	559	0	-566	MAX
Programista	541	539	0	-541	MAX
Specjalista do spraw reklamy	539	539	0	-539	MAX
Funkcjonariusz służby ochrony	510	510	0	-510	MAX
Cieśla	507	75	160	-347	316,9

Źródło: Ankiety badań sondażowych zakładów pracy.

Tabela 11. Struktura zawodowa absolwentów z wyższym wykształceniem według średnich grup zawodów w latach 2006 - 2007

Kod grupy zawodu	Nazwa grupy zawodu /grupy średnie/	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2006	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2006	w tym: bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w 2007 roku	kol. 5 : 3 w %
1	2	3	4	5	6	7
211	Fizycy, chemicy i pokrewni	626	26	26	861	4,15
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	37	1	1	37	2,70
213	Informatycy	1057	37	37	1321	3,50
214	Inżynierowie i pokrewni	2596	64	64	3775	2,47
221	Specjaliści nauk biologicznych	349	7	7	413	2,01
222	Specjalista ochrony środowiska	503	55	55	557	10,93
223	Fizjoterapeuta	230	29	29	347	12,61
224	Pielęgniarka	203	2	2	101	0,99
231	Nauczyciele szkół wyższych	166	0	0	165	0,00
232	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	399	3	3	521	0,75
233	Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli	266	24	24	283	9,02
235	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	403	25	25	268	6,20
241	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	2991	139	139	3768	4,65
242	Prawnicy	321	11	11	270	3,43
243	Archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	47	5	5	54	10,64
244	Specjaliści nauk społecznych i pokrewnych	2563	154	154	2781	6,01
245	Specjaliści kultury i sztuki	364	5	5	497	1,37
247	Specjaliści administracji publicznej	1093	109	109	1415	9,97
R a z e m		14214	696	696	17434	4,90

Źródło: Ankiety badań sondażowych szkół ponadgimnazjalnych.

Tabela 12. Struktura zawodowa absolwentów z średnim wykształceniem zawodowym według średnich grup zawodów w latach 2006 - 2007

Kod grupy zawodu	Nazwa grupy zawodu /grupy średnie/	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2006	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu 2006 roku	w tym: bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w 2007 roku	kol. 5 : 3 w %
1	2	3	4	5	6	7
311	Technicy	3333	488	469	2580	14,07
312	Techniczny personel obsługi komputerów i pokrewni	390	50	50	409	12,82
313	Operatorzy sprzętu optycznego i elektronicznego	39	7	7	21	17,95
315	Inspektorzy bezpieczeństwa i jakości	72	0	0	259	0,00
321	Technicy nauk biologicznych i rolniczych	948	117	117	854	12,34
322	Średni personel ochrony zdrowia	199	35	35	283	17,59
341	Pracownicy ds. finansowych i handlowych	4086	755	741	4205	18,14
342	Agenci biur pomagający w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi	225	8	8	290	3,56
343	Średni personel biurowy	392	15	15	334	3,83
346	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	195	9	9	170	4,62
347	Pracownicy działalności artystycznej, rozrywki i sportu	80	4	4	84	5,00
348	Pracownicy archiwów, bibliotek i informacji naukowej	15	0	0	16	0,00
R a z e m		9974	1488	1455	9505	14,59

Źródło: Ankiety badań sondażowych szkół ponadgimnazjalnych.